

Szerkesztőség

Arad, Acsev-palota.

Kiadóhivatal:

Bulv. Regele Ferdinand 22.
(József főherceg-ut.)

(Aradi Nyomda Vállalat)

Sürgönycim: Közlöny, Arad.

Telefonszám:

Szerkesztőség és kiadóhivatal
151.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI ÉS KOZGAZDASAGI NAPILAP.

* Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF. *

ELOFIZETES

HELYBEN ÉS VIDÉKEN:

Egész évre 482 Lel.

Fél évre 216 Lel.

Negyed évre 108 Lel.

Havonta 86 Lel.

Hirdetések díjszabás szerint
vételnek fel.

Megjelenik naponta reggel.

Magyarország közeledése a szomszéd-államokhoz.

Az Aradi Közlöny részére írta: báró Sztéryni József, volt magyar kereskedelmiügyi miniszter.

Magyarországnak és Csehszlovákiának egymáshoz való viszonya áll ismét a külpolitika homlokterében. Már mint annak sajtóügyi részében. Nálunk előbb foglalkoztak vele, ott utóbb. Az alkalmat hozzá egy interjú adta, melyet a prágai sajtó most alapnékülínek jelent ki, melyre azonban a nemzetgyűlésen a magyar külpolitika elleni heves támadások voltak alapítva. Meg volt-e ez az interjú azzal a tartalommal vagy félreértés forog-e fenn, egészen alárendelt, az interjú szerzőjének komolysága és jóhiszeműsége kétségtelen. Ha azonban Csehszlovákia elnöke kijelenti, hogy ő a neki tulajdonított kijelentéseket nem tette vagy nem úgy tette, vagy hogy egyáltalán félreértették, félremagyarázták nyilatkozatát, ezt a kijelentést el kell fogadni. E fölött nincs további vitának helye. Ezzel tárgyalammá is válik a kérdésnek ez a része. A cseh-magyar viszony különben sem ezen fordul meg, komoly ember csak nem hiszi el, hogy Csehszlovákia nekünk a szép üzemekért területi engedményeket tegyen. Területek visszaengedésének más feltételei lesznek bizonyára, olyanok, melyeket nem ismerünk még. Ebben a kérdésben meg egyezést lehetetlennek tartok, pedig én ugyancsak szeretném a két ország megértését, kár ezzel komplikálni a kérdést. Egészen más külpolitikai helyzetnek kell beállni és másképen alakulni az erőviszonyoknak, hogy erről szó lehessen. Hibának tartottam kezdettől fogva a politikai bekapcsolását a szomszédainkkal való viszony rendezésébe, ezen a ponton a helyzet természetéből folyólag csak surlódások lesznek mindaddig, míg nem állítatnak vissza azok az erős gazdasági kapcsolatok, amelyek előbb-utóbb szükségképpen a politikai viszonyok javulásához is fognak vezetni. A gazdasági és azzal kapcsolatos kérdéseknek kell elől menniük. A gazdasági érdekeknek kell mindkét részen a lehetőség határain belül kielégítést találniuk. Ami természetesen nem jelenheti azt, hogy sürgős rendezésre váró más, nem kiélesedett politikai természetű kérdések rendezése is ne kíséreltessék meg ugyanakkor. Ez utóbbi különösen ott lép előtérbe, ahol szorososan vett gazdasági téren nem tudunk kellő kompenzációt nyerni, ahol nekünk többet kell adnunk, mint kaphatunk. Ez az eset Csehszlovákiával szemben is. Ezért kapcsolattartak be a megszakadt tárgyalásokba bennünket érdeklő más kérdések is, melyek — egynek kivételével — végeredményükben szociális és pénzügyi jelentőségűek.

Hasonló helyzet fog előállni a többi szomszéd állammal szemben is, melyekkel ugyancsak érdekünk helyreállítani a jó szomszédi viszonyt. Ami nekik ugyanolyan érdekük. Súlyos tévedés, vagy rossz akaratú beállítás, hogy mi azért vonjuk előtérbe Csehszlovákiát, azért kínáljuk annak barátságunkat, mert őket akarunk ezzel venni a kisantant államai közé. Szó sincs róla. Egész más annak az oka. Annymás, hogy minden egyéb megoldás természetellenes lenne. A kölcsönös érdekek mérve

az irányadó ebben. Ha Jugoszlávia előbb akarna velünk megállapodásra jutni, nem hinném, hogy a magyar kormány nálunk akadályokra találna, nincs ennyire tendenciája a csehekkel való megértés keresésének. Amde az érdekeket egybevetve — mindig csak gazdasági érdekekről beszélnek — Csehszlovákiának összehasonlíthatatlanul nagyobb érdekei fűződnek Magyarországhoz, mint akár Jugoszláviának, akár Romániának. A cseh iparnak piacra van szüksége. A cseh ipar államának legfőbb pénzügyi tényezője, ha ennek az iparnak piacainkat a hazai termelést figyelembe vevő és azt nem veszélyeztető módon megnyitjuk, természetesen kellő ellenérték ellenében, akkor jelentős szolgáltatást tehetünk vele a szomszédos köztársaságnak. Viszont nekünk sok vonatkozásban nyújthat Csehország piacot a terményeink és termékeink számára, nagyobb, mint a másik két szomszédos kisantant állam, — imé a magyarazata annak, — mert van Csehszlovákia előbb soron, mint amazok. Csak nagyon sajnálható, hogy nem si-

került még dülőre jutniok ezeknek a tárgyalásoknak. Most újabb részlet-tárgyalások kezdődnek, talán előbbre viszik valamivel a ügyet. Nagyon kívánatos lenne, magyar részről bizonyára minden lehető meg fog történni a kedvező eredmény érdekében.

Amde ahhoz, hogy a tárgyalások sikerre vezessenek és a két ország között tényleg jó szomszédi viszony állhasson helyre, mindenképp kölcsönös bizalom és a szerzett jogok tiszteletben tartása szükséges. A multnak felhúnytorgatásával nem lehet célt érni. — Azaz, hogy lehet azt is, ha ugyan is a cél nem a barátságos megértés, hanem az ellentétek szítása. És még egy feltétlen követelmény van: a belügyekbe való beavatkozástól való tartózkodás. E részben nagy megnyugvásunkra volt nem rég egy prágai félhivatalos kijelentés egy, a hírlapokat bejárt szerzői hírral szemben, amely szerint a prágai kormány elvileg kizárja a maga részéről, hogy más ország belügyeibe beavatkozzon akarna. Ez helyes és egyedül korrekt álláspont. Ezzel szemben áll

fele volt benne és a kis cédulára írva a gróf kuszált irásával.

„Édesem, ha este 9 órakor eljön a kocsiszínbe, az üveges bátyámban várom. Megkapja az ezres másik felét is.”

— Szentelen! kiáltott fel a grófné dühösen, ez már mégis csak sok! No majd kigyógyítom én a gróf urat.

Este 9 óra előtt becsengette a Komornát, felvette annak ruháját és meghagyta a komornának, hogy a szobájában várja be őt. Egy kendővel bekötötte a fejét s lement a komorna helyett a kocsiszínbe. Ugyanebben az időben Samu gróf nyugtalanul sétált fel és alá szobájában, bodor füstöt eregetett finom havannájából, mintha valami nagy dolgon törné a fejét. Ugyáltszik, hogy jó gondolata támadt, mert megelégedve kiáltott fel:

— Megállj kis bestia, — majd megmutatom én neked, hogyan szabad egy gróftól az orránál vezetni!

Megnyomta a villamos csengőt. Egy fiatal, megtermett lakáj lépett be, mélyen meghajolt ura előtt.

— Parancsol, Méltóságos ur!

— Jean! szólta a gróf. Hogy tetszik neked az Evehné kisasszony a grófné komornája.

— Ihi hi-hi hi! rohögött a bo-

zett. Samu gróf is tüzet fogott és úgy érezte, hogy olthatatlan szerelemre gyulladt a szép Evelina iránt. Ez volt a Komorna neve. A gróf nemsokára taktikázott, hanem hozzálátott az ostromhoz. Hízogó szavakkal, ígérekkel és ajándékokkal kezdte meg az offenzívát a szép Evelina meghódítására. Ez azonban hajthatatlan maradt. A gróf már oly intenzíven lépett fel ellene, hogy a Komorna kénytelen volt a grófnénál panaszt emelni emiatt.

— Méltóságos grófné, panaszkodni jött a grófra a szép Evelina.

— Ezt a kis levélkét nyomta a markomba a gróf ur ő méltósága ma a folyosón — mondotta a grófnénak.

Felbontották a levélkét. Egy rannanul 1000 forint ketté vágott

Samu gróf boszuja.

— Lukácsy Lajosnak „Esetek az életből” című könyvéből. —

Gróf K. Samu a legelőkelőbb és leggazdagabb magyar arisztokrácia egyik sarja, grófi családjának kiváló tagja volt. Tisza Kálmán miniszterelnöksége idejében egyik szakminisztérium élén állott. Már elmúlt 60 éves, amikor az egyik távolibb nőrokonát, egy 22 éves bájos és kedves grófkisasszonyt vette feleségül. Samu gróf szép kis feleségével teljesen visszavonultan élt sz. Kastélyban. A fiatal grófné kellemesen szórakozott a pusztán, lovagolt, vadászott, agarászott és minden sportot űzött. Dacára annak, hogy 40 évi kórkülmbség volt a férj és feleség között, mondiatni, hogy igazán nyugodtan és boldogan éltek. A grófnénak csak az okozott néha bánatot, hogy férje nagyon szerette a nőket és mint mondani szokás: minden szoknya után szaladt. A Kastély női cselédei, ha csak kissé jobb arcuk volt, állandó zaklatásnak voltak kitéve a gróf részéről.

Történt egyszer, hogy a grófné egy szende arcú szép, szőke fiatal komornát szerzett le Budapestről maga mellé. A kastély összes férfi népe be volt gyulladva, amikor az új komorna megérte

— Ostobá fibá.

Egy napon aztán ismét panaszkodni jött a grófra a szép Evelina.

— Ezt a kis levélkét nyomta a markomba a gróf ur ő méltósága ma a folyosón — mondotta a grófnénak.

Felbontották a levélkét. Egy rannanul 1000 forint ketté vágott

— Ihi hi-hi hi! rohögött a bo-

azonban annak állandó hangoztatása, hogy megkövetelik előbb a demokratikus kormányzatot Magyarországon. Mi más ez, mint belügyeinkbe való beavatkozás? A mi kormányzati rendszerünk soká nagyon súlyos hibákat követett el a demokratikus kormányzással szemben, magatartása a szervezett munkássággal szemben minden inkább volt, mint demokratikus, de míg egyrészt ez a helyzet is lényegesen javult; bár még nem egy kívánni való lenne hátra, végeredményben Magyarország demokratikus alapokon nyugvó kormányformával bír, minden, ami azon túl áll, az ország legsúlyosabb belügye, amelyet tarthatunk helyesnek vagy helytelennek, de amelyhez idegen államnak nem lehet hozzászólása. Az orosz szovjet-rendszer bizonyára minden inkább, mint demokratikus, de annak belügyi jellege tisztelgésben tartatik, miért éppen Magyarország Kormányzata az ütköző? Mert nem vélnék iránta bizalommal lehetni? Mert — mint legújabbban hallatszik — bizonyos balplatzi tradíciók érvényesülnének benne? Nos, ami ez utóbbit illeti, magunk is kifogásoljuk benne nemely volt balplatzi elemek befolyását a külügyekbe, ami azonban nem szomszédainknak ártott eddig, hanem csak nekünk. A magyar külügyi vezetés igen nagy előnyére lenne, ha szabadulna ettől a befolyástól, nagyobb bizalom

rotváltképi inas, száját mindkét oldalon füléig húzva.

— Azt hiszem, hogy férfi vagy! Lemegy 9 órakor a kocsiszinbe az üveges batárban vár engem Tve-lin kisasszony. Te még le helyettem. Ott találod. De ki ne nyisd a szádát, nehogy a hangodról felismerjen. Érted?! A többi a te dolgod. Elmehetsz.

A gróf egy kényelmes fotellbe vágta magát. Gondolkozott.

— Azt hiszem, hogy méltóan meghoszsolom magam. Kárörvendően, nevetve dörzsölte össze két tenyerét. Egy negyedóraig fel-alá sétált gondolkodva. Nagyon izgatott és türelmetlen volt. Élvezni akarta boszúja gyümölcsét. Kalapot vett és lesietett kastély udvarába és a kocsiszin felé tartott. Még oda sem ért, máris kinyílt a szin ajtaja és egy bekötött fejű nő surrant ki az ajtón. Samu gróf a közelébe sietett és amidőn közvetlen mellette volt, a nő arca előtt hirtelen megvujtotta a benzines szivargyújtóját és a nő arcába világított.

— Gratulálok! szólt gunyosan, megemelve a kalapját.

— Nyomorult! válaszolta a nő megvetően az arcából félrehúzta a kendőt és aztán felsietett a kastély lépcsőjén. Samu gróf összeroskadt volna a meglepetéstől és a kastély falához kellett támaszkodnia, hogy ott össze ne essék. A grófnő pedig bezárkózott lakosztályában, levetette a komorna ruháját, miközben elégedetten dudolta egy ősmert operett bájos dallamát:

„Többet ér egy ifjú pásztor
Mint az vén király...”

is kisérné tevékenységét. Amikor ezt megállapítom, el kell viszont ismernem, hogy a külügyi vezetésben nagy haladás tapasztalható az utóbbi hónapokban, sőt ez igen jelentős sikerekre is mutathat. Nem komoly dolog tehát az ilyen észrevétel, el is tekintve attól, hogy nem lehet célravezető. A kérdés az: nyújtunk-e és nyújthatunk-e egymásnak garanciákat arra nézve, amiben megegyeznénk? E részben Magyarország minden biztosítékot nyújthat és nyújt is. Kalandoktól erről a részről nem lehet tartani, a magyar viszonyok olyanok, hogy ilyen — ha egyáltalán lehetséges lenne — csirájában fojthatnák el. Fenyegeti-e vagy fenyegetheti-e szomszédainkat magyar részről bármely veszedelem? Ez a másik kérdés, sőt ezt kellett volna első helyre tenni. Teljesen ki van zárva. Ne vegyünk szomszédaink rémteséket valószínűsítőknak. Ez a nemzet túl van az ilyeneken. Itt minden józan ember tudja, hogy az országnak nyugalomra van szüksége, hogy dolgozhassék, mert csak munkával képes nyomorúságos országot biztosítani. Ami garancia e részben lehetséges, Magyarország mindezt nyújthatja. Legfőbb garancia a nemzet maga, mely unós-untig van már a nyugtalan jármekkel és mint egy test fog azok mögött állani, akik a rendet minden körülmények között fennakarják tartani és a rendbontókat ártalmatlanná tenni.

Nekünk is, szomszédainknak is érdekünk a kölcsönös megértés és barátságos szomszédosság. Ennek létrehozása egyúttal európai érdek is. Ne hánytorgassuk tehát egymásnak a multat, hanem keressük közösen a jobb jövőt. Ha a multról van szó, bizonyára nem a mi terhünkre esnek a panaszsaldó. De számoljunk már le egyszer azzal és kezdjük el a jövő rendezését.

A megfosztott mandátum (Védekeznek Nagy Vince megválasztása ellen.)

Budapesti jelentés alapján megírta az Aradi Közlöny, hogy az illetékes bírálbizottság Jánosy Zoltán debreceni képviselőt megfosztotta mandátumától. Itéletét Hedry Lőrinc bejelentése alapján hozta, s miután a bírálbizottság a petíciók elbírálása terén éppen olyan magas fórum, mint a Curia, itélete meg nem fellebbezhető. Most mégis az a furcsa helyzet állt elő, hogy a mandátumvesztést érvénytelennek kell kimondani, mert a bírálbizottság nem tartotta magát a választójogi rendelet egyik lényeges paragrafusához és vizsgálat mellőzésével ítélkezett. A bizottságban Wolff Károly elnöklésével és Eckhardt Tibor előadásában történt a mandátumfosztás. Most az a helyzet, hogy a nemzetgyűlés a fontos alakhi hiba miatt nem veheti tudomásul a bizottság jelentését. Ez lesz az első precedens arra, hogy a nemzetgyűlés elni fog szuverénitásával.

Érdekes, hogy az ügynek ez a fordulata örömet keltett az egységes párt soraiban, ahol az a fel-fogás, hogy inkább Jánosy Zoltáné legyen a mandátum, mint Nagy Vincéé, aki annak idején belügyminiszter volt a Károlyi-kormányban. Nagy Vince választótáborra nagyon erős és majdnem bizonyosra lehet venni, hogy ellenfeleivel szemben abszolút szótöbbséggel kerülne ki a választási küzdelemből, mert rá is ugyanazok akarnak szavazni, akik Jánosy Zoltánra szavaztak és abszolút szótöbbséget biztosítottak neki.

Újból működik a felső kereskedelmi iskola.

— Nem szűnik meg a magyar tagozat. — Zima Tibor képviselő sikeres intervenciója. — Ha a tanárnak konkurrens internátusa van, —

Az Aradi Közlöny ez előtt két héttel megírta, hogy miniszteri rendelet érkezett Aradra, amelylyel a közoktatásügyi miniszter a felső kereskedelmi iskola magyar tagozatát beszüntette. A beszüntetés progresszív lett volna olyan módon, hogy ez év őszén a magyar tagozat alsó osztálya már nem nyílt volna meg, a következő évben pedig a középső, a harmadik tanévben pedig a felső osztály szűnt volna meg. A beszüntető rendelet megérkezése után a tanárok és a szülők küldöttsége felkereste Zima Tibor kereskedelmi és iparkamarai főtitkárt, Arad város országgyűlési képviselőjét és arra kérte, hogy járjon közben a közoktatásügyi miniszteriumnál a rendelet visszavonása érdekében. A rendelet végrehajtása egyformán súlyosan érintette volna a szülőket és a tanárokat. A szülőknek gyermekeiket más városba kellett volna küldeniük, hogy tanulmányaikat folytathassák, mert mást, ahol eddig magyar-tannyelvű kereskedelmi iskola volt, nem szüntették meg a magyar tagozatot, egyedül Aradon. A tanárokat, akiket még annak idején, amikor a felső kereskedelmi iskola községi iskola volt és azt részben a város, részben pedig a kereskedelmi kamara és a kereskedelmi testület tartották fenn, választották állásukba, még pedig egész életükre. A megszüntető rendelet következtében tehát a magyar tagozat tanárai állásukat veszítették volna, vagy pedig valamelyik távoli romániai városba helyezték volna át őket. Zima Tibor országgyűlési képviselő két ízben is járt a közoktatásügyi miniszternél és Petrovici temesvári tankerületi főigazgatóval is tárgyalt az iskola magyar tagozatát megszüntető rendelkezés visszavonása érdekében. Zima Tibor akciója eredménnyel járt, a megszüntető rendeletet visszavonta a miniszter és már folynak a beiratások a felső kereskedelmi iskola magyar tagozatába. Zima Tibor a rendelet visszavonásáról a következőket mondotta:

— A miniszter előff azzal érveltem, amikor a rendelet vissza-

vonását kértem, hogy az aradi felső kereskedelmi iskola magyar tagozata népesebb, mint a román tagozat, tehát feltétlenül szükség van rá. De ettől eltekintve, mint hogy az iskolának román tagozata van, amelyben azok, akik románul óhajtják folytatni kereskedelmi iskolai tanulmányaikat, azt megtehetik, nincsen szükség a magyar tagozat megszüntetésére olyan célból, hogy annak a helyét létesítsék a román tagozatot. Azzal is érveltem, hogy annak idején, amikor az állam átvette a felső kereskedelmi iskolát, amelyet addig a város, a kereskedelmi kamara és a kereskedelmi testület tartottak fenn, ezeknek az utóbbiaknak az volt az egyik átvételi feltételük, hogy az iskola a magyar tanítási nyelvet is tartsa meg. Ezeket a feltételeket annak idején hivatalosan ugyan nem fogadták el azzal az indoklással, hogy feltételekkel iskolát államosítani nem lehet, de privátim ígéretet tettek, hogy ezt a két feltételt respektálni fogják. Erre való hivatkozással sikerült azután a rendelet visszavonását elérnem.

A magyar tagozat megszüntetésére irányuló rendelet háttérben helyi intrikák húzódnak meg. Az intézet egyik üzleti gondolkodású tanára, Boca tanár az iskola kebelében kereskedelmi iskolai internátust tart fenn, amely az ő magánüzlete. Az iskola államosítása előtt is tartott már fenn a kereskedelmi testület is internátust, amely az iskola államosításával természetesen mint nagánvállalkozás, tovább folytatta működését. A kereskedelmi testület által fenntartott internátus jobb ellátást adott növendékeinek és ezért igen sokan még évközben átléptek oda. Boca tanár először megpróbálta az internátus megszüntetését keresztül vinni, amikor azonban ez nem sikerült, akkor úgy gondolkodván, hogyha az iskola magyar tagozatát beszüntetik, akkor a konkurrens internátus is megszűnik, hazafias indokokra hivatkozva tehát, kérte a magyar tagozat megszüntetését. Sikerült azonban a minisztert Zima Tibornak meggyőznie arról, hogy egyáltalán

nem közérdek az, hogy a magyar tagozat megszűnjék, sőt ellenkezőleg a fenntartása jelent közérdeket. Nem közérdek az sem, hogy a konkurrens internátus megszűnjék, mert mint illetékes helyen kijelentették: nem áll módjában a kormányzatnak az, hogy egy magánvállalkozást beszüntessen.

Az Ember tragédiáját a prágai rendőrség betiltotta. (Brandes kritikája Madách drámai költeményéről.)

Prágából jelentik: A Madách-centenárium alkalmával két helyen is kellemetlensége volt a színházaknak a francia forradalom jelenete miatt, amelyben tudvalevőleg a Marseillaise-t éneklék. A budapesti rendőrség és az erdélyi román hatóságok ugyanis izgatást láttak fenfogni a francia forradalmi dal éneklésben, melyet kicenzuráltak, illetve a darabot betiltották. Érdekes aktualitása van ebből az alkalomból Georg Brandes, a modern irodalmi kritika nagymestere egy levelének, amelyet az „Ember tragédiája” prágai bemutatója után néhány nappal 1892 decemberében írt. A levélből kitűnik, hogy Madách drámai költeményét a rendőrség Prágában is betiltotta — épen a Marseillaise miatt, másrészt megismerhetjük a nagy kritikusként és esszéistaként az Ember tragédiájáról alkotott érdekes egyéni véleményét.

Néhány hét előtt mufatta be a cseh színház Vrhliczky fordításában — írja Brandes — a magyar Madách Imre hatalmas méretű művét, az Ember tragédiáját, melyet a költő hazafias lelkesedési honfitársai, élükön Jókai Mórral, Goethe Faustjával hasonlítani össze, de amely elnyújtottságával és egyoldalúságával, továbbá a költő egyéni életkörülményeiből fakadó nögyűlöletével és dramaturgiai képtelenségeivel csak mint kiállítási darab jöhet számba és kelthet hatást. A kiállítás pompás volt, a herceg Eszterházy által a színház rendelkezésére díjmentesen átengedett kusszák és díszletek izlésesek és fényesek. Prágai tartózkodásom alatt lázasan folyták a próbák és a darab a bemutatón nagy sikert is aratott. Az előadásnak egyetlen olyan momentumuma volt, amely különösen kiváltotta az érdeklődést (a kilencedik jelenetben, amely a francia forradalom idején játszódik le), mikor a Marseillaise felhangzott. A dráma irányzata erősen forradalom ellenes, a párisi nép, mint vérszomjas, fosztogató rablóbanda lép föl benne, ennek ellenére a közönség a legkevésbé sem ütközött meg. Alig hangzottak el az első hangok: „Allons enfants!...” mikor a közönség szünni nem akaró tapsban tört ki, alkalmat találva, hogy Franciaország iránti szimpátiáját kifejezésre juttassa. És miután ez a tüntetés a további előadásokon is folytatódott, mint a lapokban olvasom, a rendőrség a Marseillaise éneklése alatt megnyilvánuló lelkesedés miatt a dráma további előadását betiltotta.

A polgárság ne féljen a városi illetékektől

— A város vezetésége méltányos lesz. — Beszélgetés Butoiu belügyi vezérfelügyelővel. —

Ma délelőtt Aradra érkezett Butoiu György belügyminiszteri vezérfelügyelő, hogy megvizsgálja a város pénzügyi viszonyait és utasításokat adjon a községi illetékek életbeléptetésére vonatkozólag. Az Aradi Közlöny munkatársa felkereste a vezérfelügyelőt, aki a következő érdekes és megnyugtató nyilatkozatot tette:

— A belügyi kormány Erdélyre is kiterjesztette a városoknak azt a jogát a községi illetékek szedésére, amelyek a regátheli városokban már rég érvényben vannak. Ezeknek az illetékeknek szedését más országokban is bevezették, azonban alapos tanulmányozás után kijelenthetem, hogy *sehol sem olyan méltányosak, mint Romániában.* Az illetékekből befolyó jövedelmek a város építési és kulturális céljaira használhatják fel. Tévedés az, hogy fix összegek vannak meghatározva, melyeket kötelesek szedni a város. Az illeték összegének csak a maximumát határozza meg a rendelet és a város vezetőjére van bízva, hogy a maximális összegben belül milyen illetékekkel terhelje a lakosságot. Alkalmam volt beszélni erről dr. Robu János főpolgármesterrel, a kinek a kijelentéseiből kivehettem, hogy *Arad közönségének nincsen oka az aggodalomra a magás illetékek miatt.*

— A cégtábla-adóról amnyit mondhatok, hogy teljesen a város vezetőire van bízva, hogy mennyit vessen ki. A kivett illeték a román felírásra nem lehet nagyobb ötszáz leinél, az idegen nyelvű felírásra nyolcezer leinél. A város vezetésége saját belátása szerint kivethet tíz vagy husz leies cégtábla illetéket is. Ugyanez a helyzet a többi illetékeknel is. A város vezetőinek belátására bízva a kormány, hogy mennyit tűzölj vagy állatvágási illetéket vessen ki. Ismerve Arad város vezetőinek intencióit, nyugodt lehet a közönség, ezek az illetékek olyan minimálisak lesznek, hogy senkinek sem jelent megterhelést.

A temetkezési intézetek monopolizálásának joga, szintén egyik feltűnést keltő pontja a rendeletnek. Erre vonatkozólag azt az érdekes kijelentést tette a vezérfelügyelő, hogy a városnak joga van monopolizálni a temetkezési intézeteket, de nem kötelessége és tudomása van arról, hogy a városnak nincs szándéka ezt a jogát igénybe venni.

— A város lakosságának be kell látnia — mondotta — a vezérfelügyelő — hogy a fejlődés feltétlenül megkívánja a város házipénztárának gyarapítását. Akkor, amikor a kormány megvonta a városból a pótdózsédési jogot, nagy

összegekkel kisebbitette a városi pénztár bevételi forrásait. — És ugyanekkor nagy anyagi terhekkel szabadította meg a közönséget. Az új illetékek összege korántsem közelíti meg a pótdók összegeit. Különösen méltányos ez a rendelkezés akkor, amikor teljesen a város vezetéségére bízva a kormány, hogy kit és milyen illetékekkel terheljen meg. A város vezetéségére van bízva, hogy belátása szerint vessen ki az illetékeket és a város vezetésége a legméltányosabban fog eljárni a községi illetékek kivetésénél.

Az Aradi Közlöny munkatársa felkereste dr. Robu János főpolgármestert, aki kijelentette, hogy a város vezetésége különösen az idén igen csekély összegben veszi igénybe azt a jogot, melyet a kormány illetékek kivetésével biztosított. A temetkezési intézetek monopolizálása nem történik meg. — Ezek az intézetek tovább folytathatják működésüket és a város semmiben sem fog működésük elé akadályokat gördíteni. Csak azokat az illetékeket fogják kivéni, amelyekre sürgősen és feltétlenül szükség van. Ezek pedig olyan csekélyek és minimálisak, hogy a város közönsége nem érzi meg.

A lausannei béke.

(Még nem írták alá a szerződést.)

Lausanneból táviratozzák: Izmed pása, a török béke delegáció vezetője még eddig nem kapott felhatalmazást a béke aláírására. A békeszerződés szerint Törökország határa Bulgáriánál a Rovaja torkolatától a Maricának addig a pontjáig, ahol a bolgár görög határ találkozik. Görögországnál pedig a Marica főága Karagacson kívül. A mossuli kérdést a népszövetség elé terjesztik. A szerződés megállapítja a tengerszorosokon való áthaladást, a tengeren és a levegőben való forgalom szabadságát úgy háború, mint béke esetére. A kapitulációkat a szerződés megszünteti. A kisebbségeknek ugyanolyan jogokat biztosítanak, mint amilyen jogok Lengyelországban és Csehországban vannak. Törökország az államadósságokat elismeri, amelyeket az ottmáni birodalom utódállamaival együtt visel. Jóváérteli igényeket a szövetségesek Törökországgal szemben nem támasztanak. A béke aláírása után Törökország kérni fogja a népszövetségbe való felvételét.

Konstantinápolyból jelentik: Az angorai török nemzetgyűlés augusztus elején összeül, hogy ratifikálja a lausannei békét.

Földrengés Spanyolországban, Madridból táviratozzák: Viktoriában, Floridában, Logronoban és San Sebastianban heves földrengések és viharok pusztítottak. Saragossa város külvárosában harminc, San Joanban és Udamusurosban hatvan ház beomlott. A lakosság a hegyek közé menekült.

Schwartz Zsiga meghalt.

(Küldt egy lakuló fotográfiát.)

A Str. Bratianu (Weitzer János-utca) egy kis boltjában árult szőnyeget, képeket és vásznakat Schwartz Zsiga. Ez a név itt tipust jelentett. Kellómes, magyaros, — sőt konokul és karakánul magyaros — tipust, abból a fajtából, amely a nevelés ideológiáját megörizve, a vallás tradícióihoz is hűdenkor hű maradt. Mozgékony, temperamentumos és okos kereskedő volt Schwartz Zsiga, akit az utolsó esztendő egészen történeti jelentőségű eseményei leszorítottak küssé arról a messzemenő és tiszteletreméltó szerepről, amit a magyar politikai választások idején vitt. Népszerű profil és melegszívű ember. Ma délután félhat órakor a pulat előtt halt meg, az üzlet könyvek és a vásznak között és a szőnyegek körül. Ahogy az ilyen szívós és az élettel birkózó emberek elesni szoktak: szívvelhűdésben hirtelenül.

Schwartz Zsiga portréját az Aradi Közlöny téli cikksorozatában, a Lakuló fotográfiákban rajzoltuk meg januárban. Negyven esztendővel ezelőtt jött Aradra Pestmegyéből, Abonyból, ahol született. Abból a városból került ide, amelynek később gróf Teleky László lett a képviselője és a magyar politikai küzdelmek teréről elhozta a függetlenségi politika harcos és forihetetlen energiáit. Aradon csakhamar belekerült a politikai mozgalmakba, az 1884-ben alakuló Kossuth-Asztaltársaság egyik oszlopa lesz és főagítátora annak a híres aradi választásnak, amelyben Vörös László egykori kereskedelmi minisztert megbuktatta Barabás Béla, az aradi függetlenségi jelölt.

Minden politika mellett is kereskedő maradt, szorgalmas, becsületes, kitűnő és szakavatott ember, aki egy aradi generáció esküvői kelengyéit szállította. Amikor a Vörös minisztert buktató kortesírodát vezette, a választás legizgalmasabb pillanataiban is volt ideje arra, hogy egy későbbi kormányparti főispán feleségénél „kelengye” látogatást tegyen.

Ma délután félhat órakor hirtelen elszédült a boltjában és összeesett. Félórával előbb még jóízűen megozsonnázott: vajás kenyeret és kávét hoztak hazulról. Két róka ma járt bent az üzletben, azok előtt esett össze, ezekkel a szavakkal:

— *Taj, rosszul vagyok.*

Az orvos és a rendőrség már csak a beállott halált konstalálta. Az utcában hatalmas csődület támadt az üzlet előtt: a kereskedők kártársai és az egész város becsületes és szerette. 64 éves volt. Családja és gyermekei iránt mély és őszinte részvét nyilvánul meg.

rosszerte. Temetése kedden lesz az izz. sírkertben. Az elhunytat két leánya és fivére gyászolja.

Megszűnt a pesti sztrájk

(Megjelennek a lapok. — 'A szocialisták elítélik a kommunizmust.)

Budapestről jelentik: A Népszava betiltása és az ezzel kapcsolatos nyomdászsztrájk ügyében tegnap egész nap folytak a tárgyalások a munkásság vezetői és a magyar kormány meghatalmazottjai között. A tárgyalások eredményét a szocialisták délutáni pártválasztmányi ülésük elé terjesztették és hosszú vita után a választmány a békés megoldás mellett határozott. A pártválasztmány határozata alapján, mindjárt az ülés után a szociáldemokrata képviselők bevonultak a magyar nemzetgyűlés ülésére és ott Szabó Imre képviselő felolvasta a szociáldemokrata-párt deklarációját. Ebben a nyilatkozatban kijelentik, hogy a nyomdai munkások munkabeszüntetése nem akart terrorisztikus fellépés lenni a kormány ellen, hogy a kormány a Népszava betiltását vonja vissza. A sztrájk csupán a nyomdások szimpátiájának kifejezése volt a Népszava iránt. A deklaráció hangoztatja, hogy a pártvezetőség több ízben kifejtette már, hogy nem ért egyet a bolsevizmusmal, azt élesen elítéli és így nem helyesli azt sem, hogy a bolsevizmus vezetői a közéletben, vagy hírlapnyilatkozatokban szerepelhessenek. Távol áll a párttól az, hogy olyan hangulatot keltsen, amely a tömegszeszvedély kirobbanására vezethetne. A párt hivatalos lapja ezen felfogását kifejezésre is fogja juttatni.

Bethlen István miniszterelnök és a kormány tagjai örömmel hallgatták végig a párt fentebbi határozatát. Bethlen mindjárt bejelentette, hogy ezek után a kormány saját presztizsének megsértése nélkül visszavonja a Népszava ellen tett intézkedéseit, hogy a Népszava ma reggel a többi lapokkal együtt minden akadály nélkül megjelenhessen. A magyar kormányelnök bejelentését a Ház minden oldalán nagy tetszéssel fogadták és ezután folytatták az indennapvitát.

Budapestről jelentik: A nyomdai munkások estefelé megjelentek a munkahelyekben és felvették a munkát, úgy hogy ma reggel a lapok rendes időben megjelentek.

Budapestről táviratozzák: Az Újságírók Egyesületének választmánya ülést tartott, amelyen határozati javaslatot fogadtak el. Ebben az egyesület tiltakozik az ellen, hogy lapokat bíról uton betiltásnak és tiltakozik az ellen, hogy a szocialisták lapjának és a többi napilapnak megjelenését megakadályozzák.

Alexandru A. Philippide:

DAL*)

— Fekete Tivadar fordítása. —

Enyém a lelkem? Vagy tán idegen?...
mert alkonyok suhannak idebenn,
a lelkem mélyén: sir egy néma ének

mint Rajna-sziklán, este, hidegen:
a hangja sir Loreley tündérének.

Ha tudtam is, már nem tudom dalom.

Bennem dalol és én csak hallgatom
Bennem dalol, oly halkán álmoson
ahogy folyó a medrében oson
vagy égen csillag ténye hunyorog
s a földön ut kigyózva kanyarog.

Enyém a lelkem? Vagy tán idegen?

Egy csónak csobban csöndben ülelenn,

mert mély a lelkem, rajnai mese,
vonz régi alkony messzi mágnes
egy csónakos tündér-szerelmese.

Ó az vagyok, a dal, amit daloltál,
mikor a Rajnán csónaka suhant,
a bus halásznak és te tündér voltál
ahogy hangodra Halálba zuhart

Es az vagyok, a csónakos!
És Te a nagy delej:

Loreley...

Megszökött betörő.

(Keresi az aradi rendőrség. — autón Temesvárra.)

A napokban régen körözött betörőt fogott el az aradi rendőrség. Az elfogott gonosztevőt tegnap az ügyészségre akarták kísérni, de megszökött a kísérő rendőr kezétől. A vakmerő embert néhány nappal ezelőtt fogták el Aradon. A rendőrségre kísérték, ahol töredelmes vallomást tett. Nyugodtan, bünbánóan sorolta fel tetteit. Teljes bűnlajstromának összeállítását után tegnap délből akarták átkísérni az ügyészség fogházába. — Egy rendőr kísérte a betörőt. Amikor a Kánya-vendéglő elé értek, a betörő szólt a rendőrnek, hogy egy pillanatra bemegy a vendéglőbe. Nem is várta a beleegyező választ, hanem besietett és elvegyült a vendégek között. A rendőr azonnal utána ment és keresni kezdte, de a vakmerő ember eltűnt. Felkutatják a vendéglőt, a Városi kávéházat, de minden keresés hiábavaló volt. Egyik vendég állítása szerint a betörő beugrott egy Városi kávéház előtt álló autóra, amely elrobogott vele. A rendőrség a legkövetkező nyomonozást indította meg a megszökött gonosztevő kézrekerítésére.

Timisoarai (temesvári) tudósi-

*) A „Modern Román Poéták Antológiájából”, ami a szerző fordításában legkisebb mértékben

tónk telefonon jelenti, hogy ma délután odaérkezett Aradról egy ismeretlen ember automobilon. Az illető az autót megállította egy üzlet előtt és szólt a sofförnek, hogy azonnal jön. Fél órai várakozás után a sofför utána nézett és kiderült, hogy az Aradról hozott ismeretlen eltűnt annélkül, hogy a sofförnek a megállapodás szerinti kétezer lei viteldíjat kifizette volna. A megkárosított sofför feljelen-

tést tett a szélhámossal a temesvári rendőrségen. Valószínű, hogy az automobilozó szélhámossal azonos az Aradról megszökött gonosztevővel, mert a sofför vallomásából kiderült, hogy az illető a Városi kávéház előtt ugrott az autóra és kétezer lei ígért a sofförnek, ha azonnal Timisoarára (Temesvárra) viszi. Az aradi és temesvári rendőrség együttesen nyomoz a vakmerő szélhámossal.

Gáspár Ferenc öngyilkos lett.

(A világtávoz földrajzi író tragédiája.)

Budapestről táviratozzák: Kiderült, hogy dr. Gáspár Ferenc világtávoz, miniszteri tanácsos öngyilkos lett. Gáspár Ferencet mint kormánybiztost a Ferenc József-kórházhoz rendelték azzal a feladattal, hogy a kórházban rendet teremtsen. Működése alatt éles ellentétei voltak a kórház vezetésével, amelyek megviselték a puritán melegsívű ember idegeit. Gáspár Ferenc levelet írt a főkapitányságnak, amelyben bejelentette öngyilkosságát, és azt kérte, hogy ne boncolják fel. A levél vétele után nyomban detektívek mentek a városba Gáspár felkutatására. De már későn érkeztek, mert csak holttestét találták meg egy fogorvosi műteremben, ahol szíven lötte magát. Egyetlen László nevű fia gyászolja, aki jó hírű színész.

Sok nagy fiú és kis fiú fog szomorkodni, amikor elolvassa, hogy dr. Gáspár Ferenc orvos és író ma 61 éves korában Budapesten meghalt. A nagy fiúk, akik már kinőtték az iskola padjaiból és a kis fiúk, akik az iskola padjait koptatják még, akik az ifjúsági könyvtárból legelőször mindig Gáspár Ferenc hatalmas hét kötetes munkáját, a „Negyven ezer mérföld vitorlával és gözzel” címűt kerik. A magyar középiskolákban valószínűleg segéd-tankönyvként kezelték a tanárok Gáspár Ferenc szellemes, közvetlen, mórdban, sok körültekintéssel, széles látókörrrel megírt munkáit. Nemcsak az egyszerű és szórakoztató utleírás volt erőssége, a magyar tudományos irodalom alapos fölkészültséggel és tudással megírt népi- és földrajzi cikkeinek is sokat köszönhet. Gáspár Ferenc utleírásaiból ismertük meg Kelet minden szépségét és érdekességét, az egzotikus világok gazdagságát és értékét. Ő mutatta meg középiskolásoknak, hogy milyen nagy és szép a világ, hogyan lehet tisztán szemmel és romlatlan lélekkel örülni a világ ezerféleségének. Ő volt a mi Pierre Lotin, aki nagyszerű környezetrajzával és színes tollal sok élvezetes percet szerzett számunkra. Szilágysomlyón született 1862-ben. Gimnáziumi tanulmányainak Kolozsváron való el-

végzése után Bécsbe került, ahol orvosi tanulmányait végezte és itt is szerezte meg diplomáját. Hoszszu esztendőkn keresztül az osztrák-magyar haditengerészetnél mint tengerészorvos teljesített szolgálatot és ilyen minőségben tizenhárom különböző hajón beutazta majdnem az egész világot. — Majd megvált a haditengerészetből, minden idejét irodalmi munkásságának és magánorvosi prakszisának szentelte. A háború alatt még friss egészségben teljesített katonai szolgálatot mint törzsorvos. Az idős ember erős szervezettel csak a legutóbbi időben támadta meg betegség, amely most végzett vele. Temetése innappélys és díszes körülmények között fog végbemenni. A ravatalt az Urániaszínház előcsarnokában állították fel.

Tündérvilla a Maros-parton.

(A vasárnapi ünnepség a katolikus főgimnázium javára.)

Sohasem mulatott még Arad közönsége olyan jól és sohasem gyönyörködött olyan szépen rendezett látványosságokban, mint az aradi nőegylet vasárnap délután és este tartandó nagyszerűnek ígérkező marosparti ünnepségén fog mulatni. Az ünnepség fényét és a szebbnél-szebb látványosságokat emeli és gyarapítja az összes aradi regattaevesületék impozáns díszfelvonulása. A karcsu regattacsónakok izmos evezősei fegyelmezett rendben és érdekesen szép elrendezésben vonulnak fel a Maroson. A felvonulás hosszabb ideig fog tartani és a bevonulással fog megismétlődni. A felvonulásban az egyesületek összes tagjai és összes csónakial résztesznek. Az ünnepségen minden elképzelhető szórakozáshoz lesz része a közönségnek. Mindenki meg fogja találni azt a szórakozást, amilyent kíván és mindenkinek kielégíteni a parton felállított különböző sátrak, amelyekben hideg és meleg ennivalók, jégbehűtött, frissítő italok kerülnek felszolgálatra. A felszolgálat Arad lecszebb hölgyei teljesítik. A szenzációsan ígérkező uszóversenyre még vasárnap délután négy órakor is lehet benevezni a helyszínen. A versenyek keretében kerülnek lebonyolításra a körletli bajnokságok, amelyek három első helyezett díjazásban részesülnek és díjakat az ünnepség keretében fognak kiosztani. Lesz ezenkívül a 14 éven alóli gyerme-

kek versenytől kezdve a hölgy-
uszóversenyig mindenrangú uszó-
verseny. Konfetti és szerpentin te-
szik még szinessé az ünnepséget.
Amelynek keretében a szerencse-
játékok egész sorát próbálhatja
végig a közönség. A zesti tűzijá-
ték és a nimfák tündéri szépségű,
bengáli fénnel megvilágított tán-
ca egészítik ki a nagyszerű és
bő programot. Több cigányze-
nekár és a katonazene muzsikája
fogja még hangulatossá és feled-
hetetlenné tenni az ünnepségen
résztevők számára ezt a maros-
parti ünnepséget. Az ünnepség iö-
vedelmét a katolikus főgimnázium
továbbépítése és felszerelése ja-
vára fordítják.

Hogv áll a leu?

Július 14-én fizettek 100 lefért:

Aradon:

- 2.94 svájci frankot.
- 8.74 francia frankot.
- 16.93 szokolt.
- 4.300 külföldi magyar koronát,
- 5.500 tényleges magyar koronát,
- 7.300 belföldi magyar koronát,
- 100.000 német márkát.
- 36.000 osztrák koronát.

Párisban 8.75 frankot

Budapestben 4500—4900 koronát

Berlinben 112.500 márkát

Bécsben 36.800 osztrák koronát

Belgrádban 47.— dinárt

Londonban 1 font 870 lel.

Baldwin beszéde után.

Mit mondanak Franciaországban?

Londonból jelentik: Az angol
lapok általában kedvezően fogad-
ják Baldwin miniszterelnök nyilat-
kozatát. A Times örömeinek ad ki-
fejezést a fölött, hogy a miniszter-
elnök nyilatkozatával Anglia is-
mét magához ragadta a kezdemé-
nyezést a jóvátétel kérdésében. A
lap hangsúlyozza, hogy Baldwin
javaslata mindenben a szövetsége-
sek érdekeit szolgálja. A Lloyd-
Georgehoz közeli lapok nagy
része azt véli, hogy a kormány-
nyilatkozat csak elhalasztja a függő-
ben levő kérdések döntését.

Londonból táviratozzák: Az
angol munkáspárt határozati ja-
vaslatot fogadott el, amelyben a
legnagyobb mértékben helyesli
Baldwin ama kijelentését, hogy
visszautasít minden olyan törek-
vést, amely Franciaország és An-
glia viszonyának megszakítására
irányul. Az angol külügyi hivatal
és a kincstári hivatal szakértői
most dolgoznak a német memoran-
dumra adandó válasz szövegén.
Azt hiszik, hogy a választ az Egye-
sült Államokkal is közlik. Feltehe-
tő, hogy a válasz a nemzetközi
bizottság összeállításáról szóló ja-
vaslatot is tartalmazni fogja.

Párisból táviratozzák: A fran-
cia kormány nem kapott közlést
az angol választervezet tartalmá-
ról. Ezért a külügyi hivatalban ki-
jelentették, mivel sem a belga,
sem az olasz felfogás nem ismeret-
es, nem nyilatkoznak róla. Hiva-
talos köfök nyilatkozata szerint
az angol nyilatkozat franciabarát
hangja ellenére véleménykülön-
séget tartalmaz a franciákkal szem-
ben. Remélik, hogy Anglia és
Franciaország között megindulnak
a tárgyalások, de nem hiszik, hogy
a passzív ellenállást még a német
jegyzékre adandó válasz előtt meg-
szüntessék.

Brüsszelből táviratozzák: Bel-
ga körök nem utasítják el az an-

gol nyilatkozatot és remélik, hogy
Anglia elérheti a német ellenállás
megszüntetését és a szövetségesek
közös válaszána előkészítését.

Berlinből táviratozzák: A né-
met sajtó úgy érzi, hogy Barmen

Aradi asszonyból eszt egyetemi tanárné.

(Még egy magyar tanár a dorpati egyetemen. — Svéd és
német professzorokkal szemben választották meg.)

Egy világháborúnak kellett jön-
nie, hatalmas birodalomnak kellett
összeomlania, hogy az esztek és a
magyarok ráeszméljenek testvéri
kapcsolataikra, hogy belássák kul-
turális és gazdasági együttműkö-
désük hasznosságát és szükségese-
ségét. Maroknyi nép az eszt faj-
ta, de erős, egészséges, intelligens
és életképes. A magyar sem sok
és úgy áll társtalanul, elárvultan
a népek tengerében, hogy meg-
kell becsülnie az eszt nép rokonsá-
gát és barátságát. A napokban
esztországi németek jártak Ara-
don, akik sokat beszéltek arról,
hogy az esztek mennyit emlegetik
magyar rokonságukat és mennyire
büszkék arra. Hires és régi dor-
pati egyetemükön már esztende-
jénél több, hogy a magyar kultúra
jegyvénit tanít Virányi Elemér, a
ki aradi származású. Most az eszt
kormány újabb magyar tanárokat
hívott meg egyetemére, akik kö-
zül az egyik valamennyire szin-
tén aradi. Csekey István egyete-
mi tanár most ugyan Kecskeméten
él, de a menyasszonya aradi.
Csekey István svéd és német pro-
fesszorokkal szemben választotta
egyhangilag tanárává a dorpatit
eszt egyetem, amelynek kereté-
ben magyar intézetet is fognak lé-
tesíteni, amely hívatra lesz a kö-
zös kulturális emlékekre vonatko-
zó adatokat összegyűjteni és az
eszt és magyar kulturális értéke-

Jön a hóhullám.

(Aradon beköszöntött a kánikula.
— Halált okoz óhőség Párisban
és Hollandiában.)

Tegnap óta beköszöntött ná-
lunk a késői kánikula. A déli órák-
ban és egész délután, úgy tegnap,
mint ma rekkenő volt a hőség és
az eltikkadt emberek a strand-
kon kerestek enyhülést. Ma dél-
ben árnyékban 31 fok Celsiusi ma-
tatott a hőmérő. Mindez azt igá-
zolja, hogy a nyár még nem adta
ki méregfogát és hogy közeledik
felénk a hóhullám, amely a nyu-
gati országokon már végighöm-
pölygött.

Párisból jelentik: A francia fő-
városban rekkenő a hőség. A
legirigylésreméltőbb emberek bizo-
nyára azok, akik a bulvárok ká-
véházainak terraszain mozdulat-
lanul ülnek és egész napi fizikai és
szellemi tevékenységük annyiban
áll, hogy a pincérre kiáltanak:

— Fagyaltot de gyorsan!

Csalóka az a remény, hogy a le-
sújtó hőség elől a város környé-
kén keressenek enyhülést. A Szaj-
na partjain még sokkal nagyobb a
hőség, mint a városban és a Páris
környékén levő erdőkben oly fül-
lesztő a levegő, hogy alig lehet
lélekezni. A Szaján levő fürdők-
ben oly nagy a tolongás, hogy
nagy számú rendőrségnak kell fenn-
tartani a rendet. Árnyékban a hősé-
g néhány órán belül kilencven-
egy fok Fahrenheitről 93 fokra
emelkedett. Orleansban pedig el-
érte a kilencvenöt fokos rekordot.
A hőség következtében az utób-

megszállása nem egyéb, mint Poin-
caré válasza Baldwin beszédére.
A hivatalos körök addig nem ny-
latkoznak, amíg Baldwin és Cur-
zon beszédének hiteles szövege
meg nem érkezik.

ket kicserélni. Pápai Károly, aki
még a nyolcvanas években járt a
magyarok őshazájának táján hogy
a magyarok rokonainak életmód-
ját, nyelvét, szokásait és lelki vilá-
gát tanulmányozza, amikor haza-
ért tanulmányutjáról, azt mon-
dotta, hogy a legjobban az hatotta
meg, amikor a vogulokat számol-
ni hallotta. Így számláltak: ek,
ket, churum, nile, et, chot, set...
chusz (20), etpen (50), chotpen
(60), szat (100). Amikor az esz-
tek számolásáról írtunk, ezekhez
nagyon hasonlatos szavakat írtunk
le. Ezer esztendőnél több mult el-
azóta, hogy a magyarok őshazá-
jukból eljöttek, nagyon messze
szakadtak rokon-népeiktől, ame-
lyeknek a kulturálódásra sokkal
kevesebb alkalmuk volt, mint a
magyarságnak. Most a magyarság
feladata, hogy távoli testvéreit a
kulturáltékek cseréjével a műve-
lődés útjára vezesse. Az esztek
már régen túl vannak a kezdeten,
de megbecsülik a hozzájuk képest
nagy magyar nemzet reprezentán-
sait és munkálkodását. Csekey
István rövidesen utbaindul Dor-
páthra, ahova magával fogja vinni
aradi menyasszonyát is, aki ak-
korra már bizonyára a felesége
lesz. Csekey István egy kérdésre
kijelentette, hogy nem fog ugyan
nagy fizetést kapni Dorpáthban, de
otthoni fizetésének egy ötöde elég
lesz arra, amire a magyarországi
fizetése nem volt elegendő.

hi öt napon Párisban tizenketten
haltak meg hógutában. Nagy fel-
tűnést keltett egy soffőr esete, aki
egy utcaseprőt elgázolt. A közön-
ség felháborodása elől továbbro-
bogott. Egy orvos utánaszaladt,
felugrott az autóra és felelősségre
vonta a soffőrt, akitől azonban
nem kapott választ. Az orvos cso-
dálkodott, hogy a kocsi vezető me-
reven ül helvén és észre sem ve-
szí jelenlétét. Maid megvizsgálta
és megállapította, hogy a soffőr
halott. Valószínű, hogy a nagy
ijedségtől és a rettentő hőségtől
szívszélhűdést kapott.

Bécsből táviratozzák: A me-
teorológiai intézet jelenti: A hősé-
g kulmináló pontja kissé délfele
húzódott. Ez Ausztriára nézve hősé-
gemelkedést jelent és nincs ki-
zárva, hogy hóhullám közeledik.
Figyelőre nincs veszély.

Berlinből táviratozzák: A hősé-
g hullám néhány nap óta elérte Ber-
lint és a nagyfokú hőség változat-
lan. A lakosság sokat szenved a
hőségtől. A mentőállomásokra töb-
b esetben hoztak embereket, aki-
ket a hóguta az uton leterített.

Amsterdamból táviratozzák: E-
gész Hollandiát hatalmas hóhul-
lám lepte el. A rettenetes forró-
ságnak eddig hatvan halottja van.

Budapestről táviratozzák: A
meteoriológiai intézet jelenti: Hősé-
g hullámról nem lehet szó. A nagy
hőség foka az, hogy Európa fölött
állandó maximum uralkodik, a
mely a tartós és derült idő követ-
keztében fokozódik hevességében.
A hóhullám nem érkezett Európá-
ba és ha, a hőség emelkedett is a

Kontinensen, nem nevezhető hóhul-
lárnak.

Londonból táviratozzák: An-
glia fölött hóhullám vonult végig
csütörtökön, a hőmérséklet elérte
a 94 fok Fahrenheitot. A hősé-
nek ötvennél több emberáldozata
van. Több helyen felhőszakadás
pusztított, amely nagy károkat
okozott. Pénteken éjfélkor a hősé-
g elérte a száz fok Fahrenheit-
tot.

Pekár Imre halála.

(Gyász és kitüntetés egy napon.)

Budapestről táviratozza tudósít-
ók: Rozsnyói Pekár Imre, a
Leszámítoló Bank volt vezérigaz-
gatója ma 85 éves korában Buda-
pesten meghalt. Fiatal korában
a mérnöki pályán működött és
Anglia leghíresebb gyáraiban dol-
gozott. A nyolcvanas években a
magyar kormány tanulmányutra
küldte Amerikába. Onnan vissza-
térve Széll Kálmán a Leszámítoló
Bankhoz meghívta vezérigazgató-
nak. Évekig állt a pénzügyet élén
majd nyugalmába vonult és szűk
családi körben töltötte idejét. Ma
azután kidőlt az elők sorából Pe-
kár Imre, akinek fiát, dr. Pekár
Imre budapesti gyakorló ügyvédet
éppen a mai napon ért az a kitün-
tetés, hogy Horthy Miklós kor-
mányzó kinevezte kormányfőta-
nácsossá. A Pekár-család, amely-
ből az elhunyt bank-vezérigazgató
származott valamikor Aradon la-
kolt. Innen került a család a ma-
gyar fővárosba. A család több je-
les közéleti nagyságot adott Ma-
gyarországnak, így Pekár Károly
író, volt magyar államtitkár is.

Elet a strandon

(Működnek a kabinfosztogatók.)

Az aradi strandon végre meg-
kezdődött a szezon. Tömegesen
menekülnek a hőség elől a Maros
hullámaiba. Megtelt a Neptun für-
dőző közönséggel, akik a hőség
elől keresnek itt menedéket és
könnyen kaphatnak gutát de nem
a hó, hanem az a feletti bosszuság
miatt, hogy lépten-nyomon fosztó-
gatják a kabinokat. Mert nemcsak
a fürdeni vágyó közönség, hanem
a szemérmes kabinfosztogatók is
megszállták a Neptunt. Ezek a
fosztogatók rendszerint a nők so-
rából kerülnek ki és annyira szem-
érmesek, hogy nemcsak a saját,
hanem a mások ruhájával is elta-
karják meztelenségüket. Ezt a szem-
érmes cselekedetet csak távozás
előtt szokták elkövetni, de nem a
ruhanemük tulajdonosának, hanem
a saját távozásuk előtt. A tulajdo-
nos később érkezik és kétségbees-
ten tapasztalja, hogy mindene el-
tűnt, csak ami rajta van, a nedves
trikója maradt meg. Tegnap este
a női osztályon fosztottak ki teje-
sen egy kabint. Ma estefelé a fürdő
egyik női vendége panaszkolta el
kétségbeesetten, hogy valaki a ka-
binjából mindent elvitt, csupán a
legfelsőbb ruhája maradt ott. Ci-
pője, harisnyája, fehérneműje el-
tűnt. A kabinfosztogatók meg-
akadályozására állandó felügyelet
lesz a Neptumban.

A vörösgalambduchoz címzett csárda.

Francia történelmi film. Dumas S. regénye után **vasárnap** utóljára az

Apolloban

HIREK.

Magyarországon szigorítják sajtóügyekben a büntetést.

(Nagy Emil igazságügyminiszter törvényjavaslata.)

Budapestről táviratozzák: Nagy Emil igazságügyminiszter legközelebb a nemzetgyűlés elé terjeszti a büntetőjog reformjáról szóló törvényjavaslatot. Benne lesz a sajtó útján elkövetett bűncselekmények megtorlásáról szóló intézkedés is. A javaslat szigorítja a rágalmazási és becsületsértési ügyekben a büntetés mértékét és elővesztja a sajtóügyekben az eljárás. Olyan esetekben, amelyekben az ártatlanul meghurcolt anyagi vagy erkölcsi tönkretételére írnak a közlemény, a büntetés mértékét különösen szigorítja. A sajtójogi felelősségről a javaslat nem tartalmaz újat. A kolportázs-jog megvonásának és a lapbeszűntetésnek joga továbbra is a belügyminiszteré marad. Ha a kormány úgy látja, hogy a bíróság az igazságos diktát a legrovidebb idő alatt megtorolja, kikapcsolja az ügyet a közigazgatási hatóságok hatásköréből.

— Bratianu Vintila Poincarénál. Párisból táviratozzák: Poincaré ma kihallgatáson fogadta Bratianu Vintila pénzügyminisztert, aki Románia gazdasági helyzetét ismertette a francia miniszterelnök előtt.

— Zima Tibor képviselő nyári szabadsága. Zima Tibor kereskedelmi és iparkamarai főtitkár, Arad város országgyűlési képviselője holnap megkezdheti szabadságát, amelyről augusztus végén tér vissza. Zima Tibor Németországba utazik egy üdülőhelyre.

— Magyarországból nem hozható be könyv. Bucurestiből táviratozzák: A kormány rendeletet bocsátott ki, amely szerint Magyarországból mindenféle könyv és nyomtatvány behozatala tilos. Bármilyen nyelven jelennek meg azok.

— Ismét megdrágultak a budapesti lapok. Budapesti táviratozzák: A budapesti lapkiadók szindikátusa elhatározta, hogy július 15-től kezdve a napilapok árát hétköznap 120 koronára, vasárnap 150 koronára, az előfizetési díjat egy hónapra 2400 koronára emeli fel. A könyvek árának szorzószáma hatszázszoros lett.

— Esperantokongresszus Temesvároin. Timisoarai (temesvári) szerkesztőségünk telefonálja: Július 27-től 30-ig Timisoarán (Temesvároin) esperantokongresszus lesz, amelyre nagyban folynak az előkészületek. A kongresszus fővédnökségét Károly trónörökös vállalta el. Védnökök lesznek Banu és Anghelescu miniszterek. Elnök lesz Gavanescu tábornak. A kongresszuson számos külföldi is részt vesz, főként olyanok, akik a nürnbergi nemzetközi kongresszusra Románián át utaznak.

— Japán herceg a rendőrség parkünnepélyén. A rendőrség 22-iki parkünnepélyére Aradra érkezik Yakana japán herceg is. A parkünnepély minden tekintetben különbözni fog a szokásos népünnepélyektől. Bucurestiből egy külön rendezőbizottság jön Aradra, amely teljesen japán mintára rendezi meg a rendőrség parkünnepélyét.

— A városi tisztviselők megkapják a drágasági segélyt. Az Aradi Közlöny a napokban megírta, hogy a város vezetősége elhatározta, hogy áprilisig visszamenőleg drágasági segélyt ad a városi tisztviselőinek. A segély sürgősségére való tekintettel a város Zsák Jenő főpolgármesteri titkárral küldte fel a tanács határozatát jóváhagyás végett a belügyminiszteriumhoz. A főpolgármester titkára a tisztviselők örömeire tegnap hazaérkezett és magával hozta a drágasági segélyről szóló határozatot a belügyminiszter jóváhagyásával. A városi tanács mai ülésén kiutalta a drágasági segélyt, amelyet délre meg is kaptak a városi tisztviselők.

— Hol működnek az adóbizottságok? Az aradi adóbizottságok holnapután hétfőn a következő utcákban folytatják munkájukat: az I. az Aurel Vlaicu (Pécskai) uton, a II. a Szentleányfalvai uton, a III. a Szt. Gheorghe (Dezső) utcában a 25. számtól fölfelé, a IV. a Boulevardul Regele Ferdinand-on (Boros Benitéren), az V. az Unirei (Fábián) utcában, a VI. az Eminescu (Deák Ferenc) utcában, a VII. a Banatului (Asztalos Sándor) utcában, a VIII. a Cuza Voda (Thököly Imre) utcában, a IX. a Dorohantilor (Urban Iván) utcában.

— Bucurestiben kenyérhiány fenyegeti. Bucurestiből jelentik: A fővárost ismét kenyérhiány fenyegeti. A malomtulajdonosok elhatározták, hogy abban az esetben, ha a kormány nem teljesíti követeléseiket, az őrleceket beszüntetik.

— Kisérlettségi a leányoknál. Az aradi állami középiskolákban ma fejeződtek be az abszolváló vizsgák, amelyeknek eredménye a következő: IVa. osztály: jelesen abszolváltak: Csányi Piroska, Cseh Irén, jól: Berghammer Stefánia, Czitrom Irma, Chilevitz Rozália, Keleti Olga, elégséges eredménnyel: Gorink Aran ka, Heller Lili, Horváth Irén, Ivánov Olga és Kapus Mancsi. A IVb. osztályban jelesen: Molnár Sarolta, Somsai Ilona, Zimmer Berta, jól: Lovasberényi Anna, Némethi Éva, Ruppert Paula, Spitéler Ilona, elégségesen: Mérfly Paula, Pollák Gizella és Szaabó Etel.

— Kommunisták az ügyészségen. Bucurestiből jelentik: A letartóztatott kommunistákat ma átkísérték az ügyészségre.

— Vizsgálat a károsított erőd ügyében. Bucurestiből jelentik: A vizsgálóbíró erősen folytatja a vizsgálatot a domnestri erőd ügyében. Jelenleg a CFR. közgeivel karöltve igyekeznek megállapítani azt a mennyiséget, amelyet a lopott sárga rézből vasuton szállítottak.

— Regátbli vasutasok tanulmányútja Aradon. A grivicei CFR. műhely tanári kara és növendékei értesítették az aradi hatóságokat, hogy tízenötödikén tanulmányútra indulnak és Aradra is ellátogatnak. A hatóságok megteszik az intézkedéseket a vendégek fogadtatására.

— Ne aludj el a váróteremben. Simon János feljelentést tett az állomás rendőrségén, hogy 4000 lejt tartalmazó tárcáját kilopták zsebéből. A megindított nyomozás kiderítette, hogy Simon János elaludt a vasuti váróteremben és kiesett zsebéből a tárcsa. A pénztárcát a váróteremben egy szék ajatt a feljelentés után három órával megtalálták.

A német kommunisták polgárháborúra izgatnak.

(Feltűnést keltő felhívás. :: Büntett a munkásság ellen.)

Berlinből táviratozzák: A német fővárosban feltűnést keltett egy felhívás, amelyet a kommunisták központja adott ki és amelyet az egyik lap a polgárháborúra való előkészületnek nevez. A kommunista felhívás mindenképp kikiáltja, hogy a birodalomtól elválasztott Rajnakovertársaság kikiáltása közel van. A délnémet fascisták fel akarják használni az alkalmat, hogy Délnémetországot hasonlóképpen elszakítsák a birodalomtól. A továbbiakban a következőket mondja a kommunista felhívás:

— A hazafias kötelek felvonulási tervezeje teljesen készen van. Ludendorff és Hitler mindent előkészítettek, hogy Szászország és Thüringia ellen vonuljanak. Az északnémet fascistaszervezetek főként Pomeránia felső-Szilézia és Kelet-Poroszország hazafias kötelei minden előkészületet megtettek, hogy katonailag legyőzzék Berlint és Hamburgot. Mecklenburgban a brandenburgi tartományban és Pomerániában fascista lovasegyesületeket alakítanak. A Warte és az Odera folyók mentén pontonokat állítottak fel, hogy a fascista rohamcsapatok részére hidakat építsenek. A fascisták ka-

— Megérkeztek a város motorai. A mai napon megérkeztek Németországból a város által vásárolt új motorok, amelyekkel ezután lebonyolítják a közúti forgalmat. Az új motorokat valószínűleg a jövő héten helyezik üzembe.

— Olesó cukor a rokkantaknak. A kereskedelmi és iparügyi miniszterium egy vagon olesó cukrot utalt ki az aradi és aradmegyei hadirokkantak, árvák és özvegyek részére 34—36 lejes árban. Az igényeket az I. O. V. hivatal kerületi megbízottainál, illetve a főszoigabiroknál kell bejelenteni.

— Nyomda-szentelés. Ma, Szent Bonaventurának a nyomdászok véd-szentjének napján szentelték fel a „Vasárnap” című lap új nyomdáját. A nyomda a minoritáké, akik a nyomda megvásárlásával altruista célokat is szolgálnak. A felszentelést dr. Wild Endre rendfőnök végezte. A szertartás után a rendfőnök néhány keresetlen szóval üdvözölte a nyomda személyzetét. Mátyás Sándor gépmester közvetlen szavakkal válaszolt az üdvözlő beszédre és elrendelte a gyorsajtó megindítását. A gép ontotta magából a nyomdász személyzet néhány perccel előbb kiszédett üdvözlőszavait. A beszéltetés és az üdvözlőbeszéd elhangzása után oszonna következett. Ennek során a nyomdászok anyagi helyzetük méltánylását kérték, amelyet dr. Wild Endre válaszában honorált.

— Pusztító vihar. Párisból táviratozzák: A boauvaisi vonatról a szélvihar letépte az egyik kocsi tetejét. Champagneban nagy viharok pusztítottak.

tonai kiképzését a birodalmi őrség tisztjei végzik. A birodalmi őrség jelentékeny része együttműködik a fascistákkal, akiknek terveit katonai alapon dolgozták ki. A fascisták kiadták a jelszót, hogy a polgárháborút a legbrutálisabban hajtják végre. Minden munkást, aki ellenállást tanúsít, elfogatása után azonnal agyonlövik. A sztrájkok letörése végett a sztrájkolók minden tízedikét agyonlövik. A fascista felkelést csak akkor lehet letörni, ha a fehér terror ellen a vörös terrort állítják. Ha a tetőtől talpig felfegyverzett fascisták agyonütik a proletárokat, ezeknek is kimélet nélkül kell kiirtani a fascistákat. Ha a fascisták minden tízedik sztrájkolót kivégeznek, akkor a forradalmi munkásoknak kötelességük minden ötödik fascistát kivégezni.

A Vorwärts a legélesebb szavakkal itéli el a kommunista felhívást, amelyről azt mondja, hogy megszervezi az előkészületeket a polgárháborúra. A Vorwärts a felhívást a munkásság elleni büntettség bélyegzi. A többi lapok felvetik a kérdést, hogy a birodalmi kormány és főként a porosz belügyminiszter mit szándékoznak cselekedni a felhívással szemben.

— Koszorúmegváltás. Seidner Dezsőné elhunyt alkalmából Kemény György és neje koszorúmegváltás címén ötszáz lejt adományozott az Izraelita Jótékony Nőegylet részére. Az adományt rendelkezési helyére juttattuk.

— Rohonczy Gida balesete. Budapesti táviratozzák: Rohonczy Gidát az ismert nevű sportembert súlyos baleset érte. Az idős ur lábtörést szenvedett. Szanatoriumba szállították, ahol állapotát válságosnak tartják.

— Angliában kiskorúak tilos az ital. Londonból táviratozzák: Az angol alsóház elfogadta az alkohol-tilalomról szóló törvényjavaslatot, amelynek értelmében tízenkilenc éven aluliak részére italt kiszolgálni tilos.

— Elkészült utlevelek. Kihív Vilmos, Hargitay Bertalan és Pichler Sándor elkészült utleveleiket árvehetik az aradi államrendőrségén. Dr. Gicuiu Aurel rendőrkapitánynál az első emelet 14. számú szobában.

— Orvosi hír. Dr. Duschnitz Kálmán szemorvos, volt v. tanársegéd a wieni szemklinikán, rendeléseit megkezdte. Rendel. d. e. 9—11-ig, d. u. 2—4-ig Str. Take Ionescu No. 1. (Batthyány- és Sárosi-u. sarok.)

— A gyilkos hercegné. Londonból táviratozzák: A rendőrség megindította a nyomozást Fehmy török herceg meggyilkolása ügyében. Megállapította a rendőrség, hogy a herceg és felesége között heves családi jelenet játszódott le. A civakodás hevében a hercegné elővette revolverét és agyonlőtte férjét. A gyilkos hercegnét letartóztatták.

Egő poklokon keresztül. Izzalmas kalandor dráma vasárnap utóljára az Urániában.

Nagyszabású okmányhamisítás Aradon.

— Szenszációs letartóztatás várható. — A brailai rendőrség leleplezése. —

Bucuresti távirat szerint a brailai rendőrség nagyszabású okmányhamisításnak jött nyomára, amelynek szalai Aradra vezetnek. Értesülésünk szerint már hetek óta folyik a nyomozás Aradon egy vállalkozó ellen, akit számosan jelentettek fel okmányhamisítás és

sikkasztás miatt. A vállalkozót több mint félmillió lei elsikkasztásával és fontos okiratok hamisításával vádolják. A vállalkozó letartóztatása nagy szenzációt fog kelteni Aradon. Valószínű, hogy a brailai rendőrség által leleplezett okmányhamisító bandának az aradi vállalkozó is tagja.

— A kereskedők nagygyűlése ma, vasárnap délelőtt fél 11 órakor kezdődik a kereskedelmi kamarában. Részt vesznek Timisoara (Temesvár) és Oradea-mare (Nagyvárad) kiküldöttjei is és az összes aradi munkálató szindikátusok képviselői, mint vendégek. A tárgysoron a kereskedőket és iparosokat sújtó új városi taksák, az adók, az árdrágítási új eljárás, az új terményforgalmi rendfelfés, a hitelezők védőegylete és egyéb aktuális ügyek szerepelnek, amelyek fontosságára tekintettel, pontos megjelenésre kéri tagjait az Aradi Kereskedők Köre elnöksége.

— Fogászati hír. Neuländer Harry, Berlinben és Bucuresztiben áll. vizsgázott fogász rendel: Str. 29 Decembrie (Hasszinger-u.) 5. sz. alatt.

— Elfogták a Kábítószeres rablót. Az Aradi Közlöny az elmúlt héten megírta, hogy Csizmás János gáji gazdát vakmerő módon kifosztották. Kábítószerekkel elaltatták a gazdát és a hiázó kutyákat és elvittek két tehent. A nyomozás megállapította, hogy a teheneket Dombegyházánál vitték át a vakmerő rablók a határon. Az aradi államrendőrség érintkezésbe lépett a magyar csendőrséggel, amelynek sikerült elfogni a rablót egyik tettesét Lippai Lajos személyében, aki most a szegedi börtönben várja büntetését. A másik tettesről kiderült, hogy Bereczki Mihálynak hívják és Arad környékén bujkál. A rendőrség megette az intézkedéseket a kézrekerítésére.

— A katonaszökevény betörése. A napokban megirtuk, hogy Farkas Ferenc iparkamarai igazgató lakására betörték és huszezer lei értékű fehérneműt loptak el. A rendőrség letartóztatta Marinkovits Istvánt, akiről kiderült, hogy katonaszökevény és Bucuresztből került Aradra. A további nyomozás megállapította, hogy Bucuresztből Timisoarára (Temesvárra) szökött, ahol betörést követett el. Marinkovitsot akkor elfogták és kétévi börtönre ítélték. A katonaszökevény azonban megszökött Timisoaráról is. Aradra jött és első utja Farkas Ferenc lakására vezetett, de a betörés elkövetése után egy nappal letartóztatta a rendőrség. Marinkovits Istvánt a nyomozás befejezése után átadják a katonai hatóságoknak.

— Brázay sósborszesz a legjobb háziszser. Kapható mindenütt!

— Utazásra el ne feledjünk Diana sósborszeszt magunkkal vinni. Általa, egyszerű szolgálatás folytán, megmenekszünk a gyakori rosszullettől.

Uj könyvek! Böhm Vilmos: Két forradalom tüzeben. K E L E T hírlapiroda.

— Berlinben háromezer márká egy villamosjegy. Berlinből táviratozzák: A villamosvasut egy szakaszjegy árát az eddigi 1500 márkáról 3000 márkára emelte.

— Worowsky merénylőjének bűntársa. Lausanneból táviratozzák: A „Journal de Geneve“ jelenti, hogy a Worowszky ellen elkövetett merénylet után egy nappal Genében letartóztatott Polenin, aki a cári vöröskereszt titkára, bevallotta a vizsgálóbíró előtt, hogy a Worowszky elleni merénylet tervét nemcsak ismerfe, de támogatta is. Ez által természetesen a tettesnek, Conradnak az a vallomása, hogy nincsenek bűntársai és hogy a tettet önmaga követte el, önként esik. A vizsgálat mindeztideig nem állapíthatta meg, hogy mások is tudtak-e a merényletről. Conradi, mint annak idején jelentették, a merénylet előtt néhány héttel megjelent dr. Lodigensky-nél, a cári vöröskereszt genfi megbízottjánál, hogy orvosi tanácsot kérjen tőle. Valószínű, hogy ez alkalommal beszéltek meg Polenin és Conradi a merénylet tervét.

— Első osztályú vendéglő. Werkmeister Jánosnak, a Strada Bratianu (Weitzer János-utca) és a Strada Consistorului (Batthyány-utca) sarkán levő vendéglőjét és éttermét július 13-ikától elsőosztályú üzletnek nyilvánította a pénzügyigazgatóság.

— Női kalap és iparművészeti tanfolyamot nyitottam urnők és urleányok részére. Kaiserné Faragó Böske, Str. Cantacuzino 53. (Határ-u. 11., Belváros.)

— A katonai strandfürdőn ma, vasárnap d. e. 10^{1/2}—1 óráig katonazené játszik.

— Kitétek a lakásomból, nem találok másikat, beköltözöm a sirba. Ezeket a szomorú sorokat írta Henriette de Yellesaire nevé harmincéves párisi urileány a kerületbeli rendőrbiztosnak. Egy elszegényedett ur család tagja volt s a sors arra kényszerítette, hogy alantas munkával keresse meg a kenyerét. Párisban is megdrágultak a butorozott szobák s Henriette kisasszony nem volt képes annyit fizetni, amennyit most kért tőle a szobaasszonya. Nem kértett annyit, hogy megfizethette volna a felemelt lakbért s a könyörtelen szobaasszony kitétte a lakásából. A szerencsétlen leány két napig keresett azután Párisban lakást mindenféle, de nem tudott olyan áron kapni, amennyit kitélt volna a jövedelméből, sőt egyáltalán nem is akarták befogadni sehova, mert a férflakók sokkal többet szoktak fizetni szobáért, mint a nők. Kétségbeesésben megírta azután szomorú levelét a rendőrbiztosnak, aki azonnal megindította ebben az ügyben a

nyomozást, de Henriette kisasszonyt sehol sem tudták megtalálni. Most már azt hiszik, hogy alkalmasint a Szajnába ugrott s valahol majd kiveti a viz, hogy azután beköltözhessek új lakásába — a sirba.

— A becsapott Rotschild. Párisból jelentik: Az ottani Rotschild család egyik tagja egy szélhámos műkereskedő áldozata lett. A műgyűjtő Rotschild egy olasz kereskedőtől megvásárolta Phidias Venus-szobrát és 150.000 lírát fizetett érte. A kereskedő kötelezettséget vállalt, hogy a szobrot átcsempeszi Franciaországba. Ez meg is történt, mire azonban a szobor a párisi Rotschild birtokába került, kiderült az, hogy az olasz műkereskedő nem az eredeti Phidias szobrot, hanem egy hamisított Venus-t szállított Rotschildnak. Az eredetit nem is adhatta el, mivel ez az olasz állam birtokában van. A párisi társaságokban mostan mindenki nevet a becsapott Rotschildon, akinek, mint ismert műgyűjtőnek tudnia kellett volna azt, hogy az eredeti Phidias szobor olasz állami tulajdon és így kereskedő nem kínálhatja eladásra.

Mozi.

— A vörös galambduchoz címzett csárda. Dumas Sándor világ-hírűvé avatott regényének legragyogóbb fejezete páratlanul álló nagy sikereket ért el az Apolló szombati bemutatóján. A filmszenzációt a közönség zajos elragadtatással fogadta s koncentrált érdeklődéssel kísérte azt a pompás történetet, amelynek középpontjában a nevezetes Gascogne nemes daliája, D. Artagnan lovag áll, akinek rettenhetetlen bátorsága, éles megfigyelése teljesen keresztülhúzza azokat a szövevényes intrikákat, amelyeket Franciaország fondorkodásában leggazdagabb államférfia szöveget a maga hatalmas pozíciójának megerősítésére. Richelieu intrikái folytán háboru ütött ki Anglia és Franciaország között. D. Artagnan három testvér-farsával szintén hadbaszállt. A táborban fiitanujja lesz a bíboros egy álnokságának, amikor büntetlenséget ígér annak, aki a királyné szerelmest elteszi láb alól. A testőrök követik a felbőlt asszonyt s elveszik tőle a menlevelet s megakadályozzák az álnok bérnyilkos ságot. Ez a végtelenül érdekes és izgalmas film már csak vasárnap és hétfőn látható az Apollóban.

— Vasárnap látható utóljára az Urániában a csodás fantáziával megcsinált kanadai dráma, az Egő poklokon keresztül, amely eddigi előadásain igen nagy sikereket aratott. A filmremek főhősnője egy ifju milliárdoskisasszony, aki ellen versenytársai bosszút esküsznek és romlására törnek. Egvetlen segítője van, a gyár vezető mérnöke, de akit ő gögösen visszautasított. Elcsalják a leányt egy veszélyes helyre, de a mérnök mozdonyra ül s az égő erdőrengétegen keresztül hatolva, megmenti a gyároshőt, majd amikor a milliárdos kisasszonyt a banditák foglyulejtik, léghajó segítségével kiszabadítja. Az önfeláldozásnak ezt a nagyszerű jelét a gyároshő kisasszony kezével jutalmazza. A nagyszabású megren-

dítően izgalmas jelenetekben bővelkedő filmet még csak vasárnap játsza az Uránia.

Sport.

Kehrling világbajnok.

(Megverték az angol footballistákat.)

Göteborgból táviratozzák: A kisolimpiász egyes tennisz-világbajnokság döntőjében első lett Kehrling (magyar), második Kreutzer (német). Kehrling a döntő küzdelmet 4:6, 6:4, 6:8, 6:2 és 6:3 arányban nagy erőfeszítéssel, de biztosan megnyerte. A férfi páros-versenyben a döntő küzdelemben a bajnokságot a Kehrling (magyar)—Anderson (svéd) páros nyerte meg. A vegyes páros bajnokságot a Kreutzer (német)—Friedleben (német) pár nyerte meg a Kehrling (magyar)—Bahlne (svéd) pár ellen.

A football-torna újabb eredményei a következők: Hága—London 3:2 (1:2). Az angolok technikája nagy feltűnést keltett, de a hollandok kiismerve az angolok játékmódját, nagy energiával győztek. Göteborg—London 2:1 (1:0). Az angolok itt második vereségükre szenvedtek. Göteborg—Hága 4:0 (2:0). A football-torna favoritja Göteborg csapatja.

— Vasárnap délután fél 7 órakor Makkabea—AAC. barátságos mérkőzés az AAC. pályán. Előzőleg Olimpia II.—AAC. II. és törpe csapatok mérkőzése.

— TAC.—AMTE. barátságos football-mérkőzés július 15-én, vasárnap d. u. 6 órakor az óvártéri sporttelepen. Tekintve, hogy a két csapat utóljára két évvel ezelőtt találkozott, a mérkőzés iránt nagy érdeklődés mutatkozik. A mérkőzés tisztá jövedelme az AMTE. beteg jótékoni gyógykezelési költségére fordítatik s így felülfizetek köszönettel fogadtatnak. Előmérkőzések d. u. 2 és 4 órakor.

— A Vulturul (Toldi) Sportegyesület evezős-szakosztálya f. hó 21-én este 9 órakor a Városi kávéház emeleti helyiségében tisztújító közgyűlést tart. Kérjük a tagokat, hogy okvetlenül jelenjenek meg.

A moratórium-törvény.

(Eredménytelen tárgyalás a francia hitelezőkkel.)

Bucuresztből táviratozzák: A Dimineata párisi tudósítója közli, hogy Oromulnak, a Banca Nationala kormányzójának, a francia hitelezőkkel folytatott tárgyalásai ezideig nem vezettek eredményre. A francia hitelezők a külföldi adós ságok ügyében hozott moratorium törvény hatályon kívül való helyezését és más garanciák nyújtását követelték. A tárgyalások jelenleg arra irányulnak, hogy a külföldi adósságok rendezésére kellőképpen garantált címleteket bocsátana ki a Banca Nationala, amelyeket a külföldön lombardirozni lehetne. Oromulu reméli, hogy ezen az alapon sikerülni fog a hitelezőkkel megegyezni. A petroleum-koncessziók ügyében eddig még nem történt megállapodás. (Rador.)

Vasárnap

Népünnepélye

Este 9 órakor

Nagykabaré

Táncmulatság.

délután 3 órai kezdettel lesz megtartva az „Aradi Ipartestület” nagyszabású

a Városligetben. Belépti díj 5 Lei. Katonák és gyermek-jegy 3 Lei.

a Városliget nagytermében

elsőrendű művészek közreműködésével, utána reggelig tartó

Belépti díj személyenként 30 Lei. Katonák jegy 10 Lei.

Közgazdaság.

Emelkedik a leu Zürichben és Párisban.

(Londonban és Budapesten is magasabb értékeléssel jegyezték.)

A leu emelkedő irányzata tartósan bizonyult. Ma ismét emelkedett a tegnapi 2.97.50-es zárlati jegyzésről 3-ra. Párisban 8.50-ről a tegnapi zárlatban 8.75-re ugrott és ezt az árfolyamát a mai nyitásban is megtartotta. Londonban 1 font ára tegnap 900 lei volt, ma már 870 leuért is lehettek fontot venni. A budapesti tőzsdén is magasabb értékeléssel jegyezték a leut. A magyar Devizaközpont 45-49-es áron jegyezte, a budapesti magánforgalomban azonban 75 koronát is fizettek a leuért. A márkának, amely néhány nappal ezelőtt 0.0019-re zuhanott, majd emelkedő irányzatot vett és tegnap elérte a 0.0027-es árfolyamot, ma 0.0025 volt a kurzusa. A magyar korona ismét esett Zürichben 0.06.25-re. A bucuresti tőzsdén a bolgár leu javult, melyet a mai zárlatban 1.85-ös áron jegyezték.

Aradi valutaárak. (Július 14.) Francia frank 12, svájci frank 35, Dollár 206, Dinár 2.19, szokol 6, márkák 0.0016, lira 8.60, angol font 900, magyar korona 0.01.80, osztrák korona 0.0030. **Kifizetések:** Budapest belföldi 73, külföldi 43, Bécs 360, Bélin 0.0010, Prága 590, Zürich 34, Milano 8.50, London 901, Páris 11.70, Newyork 197, Belgrád 2.15.

Temesvári valutaárak. (Július 14.) Berlin 0.008.50, Newyork 197, Dollár 205, London 900, Páris 11.50, francia frank 12.50, Zürich 34, Milano 8.50, Prága 5.90, Belgrád külföldi 2.10, belföldi 2.03, dinár 2, Budapest külföldi 46, belföldi 70, Bécs 362.

Bucuresti tőzsdézárás. (Július 14.) **Kifizetések:** Páris 11.50, Berlin 0.0010.50, London 900, Newyork 197.50, Milano 8.50, Zürich 34.25, Bécs 0.0028.50, Prága 5.95, Budapest 0.02.20. **Valuták:** Napoleon 740, márkák 0.0016, leu 1.85, török lira 1.20, angol font 908, francia frank 12.20, svájci frank 34.50, lira 8.60, drachma 5, dinár 215, dollár 207, lengyel márkák 0.0022.50, osztrák korona 0.0029, magyar korona 0.01.50, szokol 6.

Zürichi nyitás. (Július 14.) Berlin 0.0024, Newyork 579, London 2665, Páris 34, Milano 24.65, Prága 17.40, Budapest 0.06.25, Belgrád 6.10, Bucuresti 3, Varsó 0.0048, Bécs 0.008150.

Zürichi zárlat. (Július 14.) Berlin 0.0025, Amsterdam 225, Newyork 575.50, London 2648, Páris 34.025, Milano 24.65, Prága 17.25.

Budapest 0.06.25, Belgrád 6.10, Bucuresti 3, Varsó 0.0048, Bécs 0.008150.

Budapesti Devizaközpont jegyzései. (Július 14. Napoleon 29600, Amsterdam 3367—3489, Belgrád 90—94, Berlin 0.4.50—5.20, márkák 0.4.90—5.70, Bucuresti 44.50—48.50, lei 45—49, London 39440—40440, angol font 39460—40660, Milano 365—385, Newyork 8570—8870, Páris 503—523, francia frank 508—528, Prága 258—270, Rács 0.1205—1305.

— **Eladott aradi ingatlanok.** Tóth Mátvás és neje eladták a Str. Rahovei 46. számú házat 30000 leuért Baranyi József és nejenek. — Özy. Holzeisen Antalné eladta a Str. A. Lahovari 6. számú házat 35000 leuért Magyar Zoltánnak. — Zettel Antal és neje eladták a Str. Gh. Lázár 28. számú házat 100000 leuért Elek András és nejenek. — Farkas Lajos és neje eladták a Str. A. Lahovari 17. sz. házat 60000 leuért Krausz János és nejenek. — Sofró Miklós ajánlókba adta a Calea Saguna 127. számú házat Barta István és nejenek. — L. Boros Mihály és neje eladták a Str. Rahovei 80. számú házat 38000 leuért Szecsánszky Mihálynak. — Spadi Károlyné eladta a Calea Aurel Vlaicu 29. sz. házból az ötöt illető egyharmad részét 30000 leuért Máté József és nejenek. — Gusz Antal és neje eladták a Str. Bodean Carlan 25a számú házat 90000 leuért Reisz János és nejenek.

— **Jó tengeri termés.** Bucurestiből jelentik: A földművelésügyi miniszter jelentése szerint a tengeri terméskilátások igen kedvezőek.

Irodalom, művészet

Selmeczy bucsuzik.

(Négy évig az aradi színpadon.)

A színházi bucsuk sorában Selmeczy Miska is elbucsuzik Arad közönségétől. Több, mint négy esztendőn keresztül kacagtatta az aradi nézőtér publikumát és ezért megérdemel még egyszer utóljára annyit, hogy tapsoljunk neki sokat és meleg szeretettel ünnepeljünk. Nap-nap után láttuk a színpadon, azok közé a színészek közé tartozott, akikre mindig szükség van és minden szerep jó szerep számukra. Selmeczy Mihály, akit csak „Miska” néven ismernek a színházi életben, mindig komolyan fogta fel hivatását, még a humort is, amit annyiszor képviselt a színpadon. Nemcsak a könnyű komikumnak és a karzat tapsainak volt a híve, hanem a komoly színészi munkának is, a legtöbbször és a legszivesebben szatírt adott. Amit maszokban és az élet, az emberek karrikatúrázásában adni lehet, azt ő tökéletesen adta. Ebben iskolát teremtett Aradon. Először a „Csárdáskirályné” Bónijában lépett Arad publikuma elé és attól a pillanattól kezdve, amikor Bóni kedves könnyelműségét tolmácsolta, az aradi publikum

szeretetébe fogadta. Sok szép színházi estének és sikernek a részese volt, sok józsi, szívből jövő kacajt köszönhetünk neki. Miska most elmegy, mert szerződése a jövő szezontól máshova köti. Bucsuzzunk el tőle szeretettel és azzal a hittel, hogy a bucsu nem szakítja el tőlünk teljesen, vissza fog ő még jönni Aradra. De most megy és Buttvykay-Földes „Az ezüstsirály” című operettjének kínai átírtatásában lép fel Aradon utóljára. A bucsuját 24-én lesz, a partnerei Horváth Mici és Barics Gyula lesznek.

— **Hefi műsor.** Hétfő, kedd és szerda: Nagy kabaré esték a budapesti színházak legkiválóbb előadóművészeinek részvételével. Estéknél fellépnek Kókény Ilona, Mészáros Giza, Szücs Nelly, Sarkady Aladár, Harsányi Rezső és Conda József a legújabb színpadi tréfákkal. Csütörtök: Erdészleány. Péntek: Csituli szívem. Francia bohózat. Csak fellépőknek. Szombat: Varázskeringő. Horváth Mici fellépésével.

— **Színészek Banu miniszternél.** Chujról (Kolozsvarról) táviratozzák: Tegnap kellett volna Soimescu szép-művészeti vezérfelügyelőnek döntenie az erdélyi magyar színházak koncessziója ügyében. Az érdekeltek szinisztagok és tanácságok meg is érkeztek, ellenben Soimescu nem, aki táviratot küldött, hogy a döntést elhalasztja. Az erdesület nyomában táviratilag audienciát kért Banu minisztertől, aki mára kérte magához a kiküldötteket. Lengyel Vilmos és Szakál Pál még tegnap Bucurestibe utaztak és ma kihallgatáson jelentek meg a miniszter előtt, akit arra kértek, döntsön sürgősen a koncessziók ügyében, mert a kérdés nem tűr halasztást. A küldöttség utjának eredményéről még nem érkezett jelentés.

— **Horváth Mici játsza a vasárnap este színekerülő Bob herceg címszerepét.** A bájos zenéjű operett felújítása a közönség általános tetszésével találkozott és annak szerepeit a társulat elsőrendű tagjai játszik.

— **A színházi iroda közlése szerint a szezoni hátralevő részében vasárnap délutánonként a színház nem tart előadásokat.**

— **A három estén keresztül Aradon vendégszereplő budapesti művészeket már nem kell külön bemutatni a közönségnek.** Kókény Ilona, Mészáros Giza, Szücs Nelly, Harsányi Rezső, Sarkady Aladár és Conda József nevei már régen a beérkezettek között vannak és az ő művészetük a kabaré fénykorát is jelenti egyben. A művészek hétfőn Roberto Bracco nagyhatású egyfelvonásosát, a Csak egy csók és íj. Radó Sándor kabarédarabját a „Thea asszonyt” mutatják be. Kedden Harmath Imre „Utolsó szerdáj”-ja és Dugonics „Ötödik hétig” című darabjai, míg szerdán Caiger nagyhatású egyfelvonásosa, „Az asszony” és Zágom István pompás humoru darabja „Csiga referál” kerülnek színre. Minden este Kókény Ilona és Szücs Nelly magánszámokat adnak elő, azonkívül a budapesti közönség dédelgetett komikus, Sarkady Aladár egy órán keresztül tart humoros előadásokat. A kabaré-esték mind a három napon pontban fél 10 órakor kezdődnek.

— **Hoffmann Magda** itthon. Hoffmann Magda, az aradi származású hegédűművész, aki állandóan Berlinben lakik, szülői látogatására ma Aradra érkezett.

— **Egy koporsó és egy zseb-metsző.** Az üvegszemű ember, Egy ellopott szönyegről, Asztaltársunk, a hazug, Az elikkasztott csattanó, Tréfás zsidó históriák, Humoros apróságok, stb. című szenzációs cikket közöl az „Aradi Fáklya” mai legújabb száma.

Keresik a leut?

(Miért emelkedik a román valuta?)

A Magyar Lloyd című budapesti pénzügyi szaklap írja a következőket: A leu árfolyamának javulása állandósulni látszik; a párisi tőzsdén a leu továbbra is \$50 centimes körül jegyzik, a zürichi tőzsdén pedig az árfolyam 297.50 körül mozog. A leu javulását, hosszú stagnálás után különböző tényezők idézték elő. A pénzügyi kormány deláció politikája folytán, amellyel kapcsolatban a Nemzeti Bank körülbelül egy éve állandóan 15 milliárd körül mozog, oly növekedő pénzszüke állott be, amely az árubehozatalnak szűk korlátokat szab, annyival inkább, mivel a devizaközpont rigorózus ellenőrzést gyakorol, hogy a Kereskedelem mérleg aktivitása megjavulhasson. A Banca Nationala által kibocsátott — az ipar és kereskedelem szükségleteinek távolról sem megfelelő — 15 milliárdnyi bankjegyből teljes 12 milliárdot az állam maga vett igénybe; úgy, hogy az ipar és a Kereskedelem részére csak 3 milliárd maradt. — Ezzel szemben az ürfedező aránylag tekintélyesnek mondható: aranyban 533 millió, ezüstben 0.8 millió, amiből hozzászámítandók az aranyvalutára szóló devizák és kincstári jegyek, körülbelül 4.6 milliárd értékben. Ehhez hozzájárul, hogy egyrészt a kedvező mezőgazdasági helyzetre, másrészt arra való tekintettel, hogy a kormány visszavonta a marhakiviteli tilalmat, külföldi importcégek a várható romániai gabona- és marhakivitel reményében keresik a leut, már pedig ebből, a különböző korlátozó rendszabályok hatása következtében, kevés kerül a külföldre, úgy, hogy a kereslet önmagától meghozza a leu árfolyamának megszilárdulását.

A legközelebbi időben a terméskilátások alakulása fogja irányítani a leu árfolyamát.

— **Székrekedés.** Bamberger orvos-tanár, a szivbetegségek tankönyvének megalkotója, megállapította, hogy a FERENC JÓZSEF keserűviz nagyon megbízható hasznos.

1 méter mintás grenadin ...	Lei 78.—
Eponge crepp csikos ...	Lei 59.—
Zeffir cérna Lei ...	Lei 58.—
Mosó delain Lei ...	Lei 45.—

Előrehatadott nyári lény miatt szenzációsan olcsó árjegyzéke:

Foulardok Lei 110.—

„RENAISSANCE“

Divatruházak

Str. I. I. Bratlanu No. 2. (Minorita-palota).

crepp marocainok, szövetek, selymek feltűnő olcsó árban.

SAKK.

Rovatvezető: Dr. Janny Géza.

II. Spanyol játszma.

Játszották Timisoaran, 1923. januárban.

Világos: Dr. Steiner Adolf. Sötét: Dr. Janny Géza.

1. e2—e4	1. e7—e5
2. Hg1—f3	2. Hb8—c6
3. Ff1—b5	3. a7—a6
4. Fb5—a4	4. Hg8—f6
5. Hb1—c3	5. b7—b5
6. Fa4—b3	6. Ff8—c5
7. d2—d3	7. d7—d6
8. Fe1—g5	8. Fe8—e6
9. Hc3—d5	9. h7—h6
10. Fg5×f6	10. g7×f6
11. Hf3—h4	11. Hc6—d4
12. Vd1—h5	12. Hd4×b3
13. a2×b3	13. c7—c6

A csere d5—ön sötétre hátrányos lett volna, mert később a világos Hh4—f5-tel kitűnő állásra tett volna szert.

14. Hd5—e3	14. Fe5×e3
15. f2×e3	15. Vd8—b8
16. Ke1—d2	16. 0—0—0
17. Vh5—f3!	Gyalogot nyer

18. e4×d5	18. Fe6×d5
19. e3—e4	19. Fd5—e6
20. Vf3×f6	20. Bh8—g8
21. Bh1—f1	21. Bg8—g4
22. Kd2—c1	22. Vb6—e3+
23. Kc1—b1	Természetesen nem Kd1, mire két lépéses matt állt volna,

24. Bf1×f4	24. Ve3—e1+
25. Kb1—a2	25. Ve1—a5+
- Remis.

7. Feladvány.

Dr. Hofmann F.-től (Münchener Schachzeitung).

Világos: Ke4, gyalogok: e7, d6, e7, f6, g7.

Sötét: Ke6.

Matt 3 lépésben.

Négy év halálos párbajért

(Dr. Landauer Edét elítették. — Érdekességek a végzetes párbaj előzményeiről.)

Budapestről táviratozzák: Emlekezetes még, hogy Landauer Ede dr. néhány hét előtt kardpárbajt vívott Kirchner Sándor freagatthadnaggal, aki súlyos sérülést szenvedett. Ennek következtében néhány nap múlva meghalt. Az ügyben ma tartotta meg a bíróság a főtárgyalást. Az elnök ama kérdésére, hogy volt-e már párbaja, Landauer azt válaszolta, hogy ez volt a tizenkilencedik. Arra a kérdésre, hogy Kirchner részéről milyen sértés érte, ezt válaszolta Landauer:

— Ellenfelemnek megígértem, hogy a sértés titokban marad. Így tehát nem nyilatkozhatom.

Burger Károly ügyvédjelölt, Landauer egyik segédje a párbaj

előzményeiről elmondta, hogy az ellenfelek Jenev Erzsébetnek udvaroltak. Landauer azért provokálta Kirchnert, mert állítólag sértően nyilatkozott a leányról. Landauer ragaszkodott a szuráshoz, Kirchner is. A leány Plutthy Mihálynak, a harmadik udvarlónak lett a menyasszonya. Landauer ekkor megmérgezte magát. Kirchner megsebesülése után a klinikán az egész Jenev-család meglátogatta és szidalmazta Landauert. Beer Vilmos vivómeister azt vallotta, hogy Landauer támadott és határozott szurási szándékkal közeledett Kirchnerhez. Santelli Pál, Kirchner egyik segédje azt vallotta, hogy Landauer nem akart szurni és Kirchner beleszaladt a kardba. Zboray Miklós védő kérte a Jenev leányok kihallgatását, továbbá ifj. Horthy Miklós és Józsa Andor kihallgatását, akiknek Landauer állítólag kijelentette, hogy sem szurni, sem halálos sebet nem fog ejteni. A bíróság nem rendelte el a tanúk kihallgatását. Végül Landauer kijelentette, hogy nem akart szurni, hanem Kirchner beleszaladt kardjába.

A bíróság dr. Landauer Edét halált okozó párviadalért négy esztendei államfogházra ítélte

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

A szerkesztésért:

KAROLY JOZSEF

felel.

Cenzurált:

IOAN NICHIN

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

NYILTER.

Az ezen rovat alatt közöltékért nem vállalunk felelősséget

ERTESITÉS!

Igen tisztelt üzletfeleinknek szives tudomására adjuk, hogy üzleteinket társulás folytán a mai naptól kezdve MAXIM KÖNIG & Co. KLEIN & LAZAR

Arad, Str. Bucur 5. (Eötvös-utca) és Str. Colonel Piriti 3. (Vörösmartyu.) (Telefon 63. és 316.) cég alatt vezetjük tovább.

ÜZLETÁGAINK:

A nemzetközi szállítmányozás körébe vágó mindennemű ügyletek. Rendszeres gyűjtőforgalom a continens minden országából és országába. Butorszállítás szabadalmazott butorszállító kocsikban. Fuvarozás. Beraktározás. Autófuvarozás helyben és vidékre. Szállítmánybiztosítás a legelőnyösebb díjtelekkel.

Fuvarlevél felülvizsgálás. Díjmentes fuvarajánlatok. Igen tisztelt üzletfeleink további támogatását kérve, várunk kiváló tisztelettel.

KÖNIG MIKSA szállító, KLEIN és LAZAR szállító

Szép, világos

gyárhelyiség

minden célra alkalmas átvehető. 13169

Cím KELET hírlapirodában.

Belvárosban

2 szobából álló irodahelyiség átadó. 13169

Cím KELET hírlapirodában.

Világhírű forrásai páratlanul hatásosak

csusz-köszvény

ellen. :: Romániai vendégeknek mérsékelt árak! (Lakás penzióval napi 40 koronától). :: Kényelmes utazás (Budapestről 4 óra közvetlen gyorsvonattal).

Felvilágosítások: „RECLAMA“

CLUJ, Piața Unirei No. 4.

„Reclama“ No. 3062. 3915

Malomvevők figyelmébe!

Műmalom legjobb buzatermő vidéken, konkurencia nélküli, kereskedelmi és vámörökre bevezetve, kedvező fizetési feltételekkel. — Gőzmalom legjobb buzatermő vidéken, a községben egyedül álló 2000 erdei méter fával eladó, esetleg jobb üzletházzal elcserélendő. 13534

Bővebbet: Haász Albert ingatlanforgalmi irodája, Strada Románului (Zilnyutoa) 5.

Használt ólom

megvételre kerestetik.

Bővebbet a kladéhvatalban.

SIMAY-fürdő Vizgyógyintézete.

Szénsav, kén- és sósfürdők.

Ideges kimerültség, neurastenia, szervi szívhaj, érelmeszesedés, rheuma, köszvény, női bajok, gyengeségi állapotok, vérszegénység, bennulások sth. ellen. — Szellemi munkások részére idegerősítő viz kúra; hideg és forró kúrák. — Jegyfüzpet vételnél 10—25% engedmény. — Nyitva: férflaknak: d. e. 6½—1-ig; nőknek d. u. 2—6-ig. 3388

Csipkék, himzések, harisnya minden színben, nagy választékban most 10% engedmény mellett lesz árusítva augusztus 1-ig.

HOFFMANN SÁNDORNÁL ARAD. 3940

Keresünk
mielőbbi belépésre egy a fűszerzakmában és egy a vasszakmában jártas kereskedősegédet.

13170

Messzer Lipót és fia
Chisineu (Kisjenő)

Szám: 1241—923.

ÁRVERÉSI HIRDETMÉNY.

Közhirre teszem, hogy hitelező kérelmére a Kereskedelmi kézi zálogul lekötött cca. 8800 kg. papír áru, mely az Aradi Kereskedők Takaréka és Hitelszövetkezete helyiségében van beraktározva, A. Schor és A. Ahronsohn aradi szállítók késelemes adósok költségére és vesztélyére folyó évi július hó 16-án délután 5 órakor Aradon Strada Alexandri 3. szám alatt levő közjegyzői irodámban közbenjöttem mellett megtartandó nyilvános árverésen eladatni fog.

Kikiáltási ár 75.000 Lei, melyen alul az áru eladatni nem fog. Bánatpénzül az árverezni szándékozók, eljáró közjegyző kezeihez az árverés megkezdése előtt 7500 Leit letenni tartoznak. Vevő a vételárat azonnal lefizeti, az árut elszállítani tartozik s fizeti a vételáron felül a szokásos vételi illetéket és forgalmi adót is. Az árverés egyéb feltételei hivatalomban a hivatalos órák alatt bármikor, vagy az árverés megkezdése előtt megtudható. Árverelni szándékozók az árut az Aradi Kereskedők Takaréka és Hitelszövetkezete helyiségében naponként délelőtt 9—12 és délután 3—5 óra között megtekinthetik.

Aradon, 1923. évi július hó 13-án 3927

Dr. Pascușiu Silvius, közjegyző

Keresünk 13793

megvételre kisebb birtokokat

25,- 30,- 35,- 40,- 45,- 50,- hold nagyságban.

SAVOY, Bulv. Carol I. (Erzsébet körút 32.)

Hölgyeknek mindennapi használatra.
Uraknak borotválkozás utánra
ajánljuk a
HELACITOT
Izzadó fényes zsíros arc, egyszeri le-
mosásra csodás szép lesz, mintha va-
lami lehetet finomságu harmattal volna
bevonva. (Mitesszerek) atkák pár nap
alatt elmúlnak. — Legártalmatlanabb
arcszépítő. — Készíti:
Dr. Földes és Hehs Margiternye gyára
Budapest, I., Bertalan-utca 26.
Arad—Uj-Micalaca. 18868

JEANETTA MOHR
fog. fogtechnikusnő.
Arad, Luther-tér 1.
Rendel 8-12, 2-7-ig.
Mindon osztórtókon szegé-
nyeknek ingyen foghuzás.
12841

Budapest
legelsőrendű, modern
családi szállója az
ISTVÁN KIRÁLY
szálloda
VI., Podmaniczky-utca 8,
modern berendezés, köz-
ponti fűtés, meleg víz-
szolgáltatás, lift stb. 13695

Szerszámok „Prompt”
Építkezési vasalások
Technikai áruk
Emelőgépek
12182
Állandó nagy raktár mindennemű csavar
és szegeszárban.

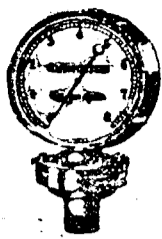
Oberrnik és Drucker
Timisoara (Temesvár), közséfváros,
Str. I. C. Bratianu (Uri-utca 12. sz.)

Nagyobb menységű
uj iparvasuti síneket (5.5 és
7 kgr.) apró anyaggal, ugy-
szintén különböző átmérő-
jű uj öntött vas csöveket
(karmantus és karimás)
raktárról szállít:
Fényes Kálmán
mérnök,
ARAD, Bul. Carol 37. 8980

Budapest legforgalmasabb
útjvonalán levő nagyszabású
nagyforgalmú
vendéglő
eladó.
hosszabb bérleti
szerződészel
Ajánlatok „Elsőrangú vendéglő 1800”
jellegre Blockner I. hirdető
irodájába, Budapest,
Sommeilweis u. 4. kéretnék. 13696

Halló! Halló!
Itt a Boross ügyöksége

Str. Consistoriului No. 9/34.
Eladásra ajánl! Belváros terü-
letén több bér és magánházakat, vendéglő
és fűszerüzleteket a város forgalmasabb
helyein. Továbbá egy 6 szobás magán-
házat az állomás közelében 280,000. Egy
szuterén helyiségekkel bíró gyümölcsös
kertes 2 szobás elfoglalható magánházat
a Radnai-uton 185,000. Egy 2 szobás és
10,000 Lei jövedelmet hozó gyümölcsös
kertes magánházat György-utca. 160,000
Lei, egy 3 szobás, fürdőszobás, kertes
magánházat Desevfy-u. 300,000. Egy 6
és fél holdas hegyi szőlő pincével, kol-
nával, urilakkal és terméssel 400,000 Lei
Egy azonnal elfoglalható egy szobás la-
kást, butorral, valamint egy 6 lóerős
cséplőgép hajtására is alkalmas motor és
varrógépeket.
Átvételre keres lelépési díj
mellett több egy és két, esetleg három
szobás lakásokat, valamint butorozott
szobákat is. 3957

MANOMETER

és mindenféle mérőműszereket készít, javításokat vállal:
Gáspár műszerész, Arad, Str. Horia No. 1.
javítás végett beküldött műszereket
rövid idő alatt vissza küldöm. **Telefon 315.**

Szypur,
Kristály keményítő,
keményítő puder,
Dextrin
állandóan raktáron

Colentina Művek R. T.
Képviselő: **Dávid József.**
Clorogariu 15. (Vécsey-utca 7.)

3785

Modern gépjavitóműhely,

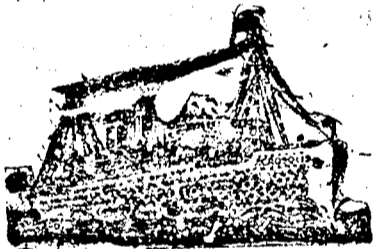
mely áll: egy gépműhely, kovács-
műhely, bogár és asztalosműhelyből 13168

eladó
A felszerelések modernnek és teljesen jókarban levők. Bővebbet:
Kisjenői Uradalom Chisneu (Kisjenő) Jud. Arad.

Holland Királyi Lloyd

Főképviselet Ro- **CUNARD LINE S. A. R.**
mánia részére:

Legkényelmesebb
utazás és kitérő
élelmezés minden
osztályon. Rend-
szeres forgalom
és összeköttetés
Romániával.

Közvetlen forgalom:
Amsterdamban át
Braziliába, Argen-
tiniába, Uruguay
és az összes Dél-
amerikai ál-
lamokba.

Földművesek kik Braziliába kivándorolnak,

pontos és díjmentes felvilágosítást kapnak, ugyanígy más utasok
az összes délamerikai utazási ügyekben. — Díjmentes
prospektust kívánatra készséggel küldünk. 2790

A Holland Királyi Lloyd fiókja:

CUNARD LINE S. A. R. Timisoara, M. Bulv. Carol
(Hunyadi-u.) 40. Telef. 20-09

Dr. PASCUȚIU
(ezelőtt Dr. Bácskay) féle
Himlő oltóanyag
legfrissebb állapotban
állandóan kapható:
— detail és engros —
Hajós Árpád gyógyszer-
tárában,
a megyeházzal szemben.

253. számú szabadalmazott
prima, vörös
tetőcserép,
bűk-, cser-dorong és hasábfa
jutányos áron kapható az
Aradi Faipari Vállalat
fűrésztelepen, Calea 6 Vana-
torului (Kurtloși-ut) és az
Aradi Faipari Vállalat
detail fiók raktárában
Piața Stefan Cel Mare (Béla-tér). 8891

Kaiser-Borax

Mindenháznál olyan fontos

Mint a nyájnál a bojtár,

Vagy a kolompós.

IV-13675

Eladó

egy Gráf és Stift gyármányu 45 HP.
személy autó
nyitott és csukott carrossériával és
egy 40 HP. teherautó. 3938

As autók a Földhitelet-
zetnél Nagyszébenbe
megtekinthetők. 3938
Faipari és Árukereskedelmi
R. T. Targul Mures
(Marosvásárhelyt.)

Aprított tűzifa házhoz szállítva és pincébe rakva!

Árjegyzék: a fatelepen hidmérlegelve:

100 klg. bűk vagy cser aprított tűzifa	Lei 68.—	házhöz szállítva pincébe rakva	Lei 75.—
750 " " (1/2 ölnék "megfelelő mennyiség)	Lei 510.—		Lei 562.50
1500 klg. bűk vagy cser aprított tűzifa	Lei 1020.—		Lei 1125.—
	(1 ölnék "megfelelő mennyiség.)		

Kardos B. Dezső gőzfavágója

Megrendeléseket felvesz a fatelep az Astra motorgyárral szemben (Telefon 836. sz.)
és a városi iroda Str. Eminescu No. 4. (Deák Ferenc-u.) Telefon 626. sz. 8220

Allandó és biztos érték az arany- és brilliansáru

GRALLERT J. és FIÁTÓL

Veszünk és becserélünk régi arany és ezüst tárgyakat.

ARAD, Bul. Regina Maria (Andrássy-tér) 22.

Férfi és női fürdőruhák izléses kivitelben kaphatók: **Stern Testvéreknel**, Str. Metianu (Forray-u.) 12.

Uzletek.

FÉNYES ÜZLET LESZ. ha hirdetését az „Aradi Közlöny” „Uzletek” rovatába feladja.

FORGALMAS helyen jó menő sarok fűszerüzlet korlátolt italmérséssel, lakással, jutányos áron elutazás végett sűrűn eladó. Cim a kiadóban. 3950

SAROK FÜSZERÜZLET trafikál, korcs ma biliárdal és lakással, forgalmas helyen, országuton, sűrűn eladó. Cim a kiadóban. 3886

SAROK FÜSZERKERESKEDÉS három utcára nyíló kirakatokkal, italmérséssel eladó. Cim kiadóban. 3911

SAROK FÜSZERÜZLET. trafik és italmérséssel, lakással átadó. Cim a kiadóhivatalban. 3937

Különféle.

KERÉKPÁROKAT. varrógépeket, gramofont, legjobban javít Schwarz műszerész. Str. Brancovici (Lázár Vilmos-utca) 3. 13641

ELVESZETT Strada Metianu (Forray), Strada Dosoftei (Rövid-utcán) át Apofloig arany karcsatt három színes kövel. Megtaláló kéri e lap kiadóhivatalában átadni. 3946

LEGFORGALMASABB helyen, utcai bejáratu, világos, száraz pinceraktár szállítóknak, gyárnak, alkalmas, kiadó. Érdeklődők közöljék címüket kiadóban. 3962

Str. Eminescu 40a/6. (Deák F.-u.)
Telefon 806.

KÖZVETITÉSI OSZTÁLYA:

MEGVÉTELRE KERES: Város központján több magánházat elfoglalható három-négy szobás lakással. Egy nagyobb bérházat. — Lelépés mellett három-négy és egy szobás lakásokat és butorozott szobákat. — Bérbevétele keres 50—100 holdas birtokot.

ELADÁSRA AJÁNL: Egy 300 holdas agrármentes birtokot. — Egy agrármentes 2500 holdas erdőbirtokot. — Nagy bányavárosban jól jövedelmező üzlethelyiségekkel bíró házat elfoglalható lakással. — Aradon több magánházat, üzlethelyiséggel és elfoglalható két- és három szobás lakással. — Egy magánházat 5 szobás elfoglalható lakással. — Magánházat a külvárosban, ahol jó szagot is lehet tartani.

ÁTVÉTELRE LELEPÉS MELLETT AJÁNL: Egy négy szobás lakást, több három-, négy szobást, egy két szobából álló irodát a város központjában — Egy szoba, konyhás lakást.

CSERÉRE: Két szobást, négy szobásra, lelépés mellett
ÜZLETEKET AJÁNL: A város legforgalmasabb helyén, elfoglalható lakással és berendezéssel együtt.

Előjegyzéseket díjtalanul vesz fel bármelyik ingatlan megbízásra. 13955

Jogvégzett

magyar, német nyelvet bírő, románul beszélő
seprő, nőtlen,

Állást keres.

Ajánlatot „Doctor juris” jellegre kiadóhivatalba. 3955

3 drb két fázisu Ganz-villanymotor

(2 drb. 1/2, 1 drb. 3.8 lóerős.) valamint kb. 10 méter hossz-szu 2 1/2 méter magas

üvegfal eladó.

Bővebbet a CORVIN-nyomdában.

En Csillag Anna

185 cm. hosszú óriási Loreley hajamat az általam feltalált kenőcs és szappan 14 havi használata után kaptam. Ez az egyedüli szer hajhullás ellen és annak növeését előmozdítja, a fejbőrt erősíti. Férfiaknál előmozdítja a teljes, erőteljes szakállnövevést és rövid használat után úgy a haj, mint a szakáll természetes fényű és sűrűségű lesz és megkímél a legvégsőbb korig idő előtt korai megöszüléstől.

Egy tégely kenőcs Lei 50.—
Egy darab szappan Lei 35.—

Kapható minden gyógyszerárban és drogeriában vagy az összeg előzetes böküldése mellett a romániai fölerakattól:

Cracia Kozmetikai Laboratorium
ARAD. 13775

VILLA

4 szobás, parkettás lakással, fürdőszobával, 20 darab jószágra istálló, nagy sertéshizlaldával, külön gazdasági udvarral, több melléképülettel, 2 holdas kerttel, gazdálkodásra, vagy bármilyen iparvállalatnak kiválóan alkalmas, eladó. Bővebbet: HAASZ-RODA, Strada Románului 5. (Zrinyi-utca.) 13584

Elegáns magánházakat

belvárosban 4—5—6—7 szobás fürdőszobás átvehető lakásokkal 4—700,000 Lei-ig megvételre ajánlunk. Legszebb bérházak olcsón kaphatók.

Megbizásaink vannak továbbá az alábbiak eladására: Birtokok, szőlők, malmok, vidéki házak és üzletek, szodagyarak, telkek, cséplőgarnitúrák stb.

SAVOY, Bulev. Carol I. (Erzsébet körút) 32. 13798

Legfinomabb csemege az

INCZE-féle

Székely-turó

kapható minden jobb fűszer és csemege üzletben. 13170

Ügyelni az INCZE védjegyre.

Poloska és moly irtásban specialista

„MATTEINE”

Vállalat

Arad Bul. Reg. Ferdinand 25.
(Boros Béni-tér 1 sz.) 3948

Elvállalja kórházak, szállodák, bérházak, kisebb és nagyobb lakásokat és vasúti állomásokat. Vidéki munkák elvállaltatna.

Építő és darabos 13798

m é s z

waggonfételekben és olcsón kapható.
SAVOY Bulev. Carol I. (Erzsébet körút 32.)

Száz akó dongafa

egy waggon kőr és seiffa kerékgyártó munkára eladó
Zsiga István szűcsnél
Borosineu.

Kapható minden jobb vendéglőben és fűszerüzletben.
Legolcsóbb, mert legjobba

à la Pilsen

Főraktár Aradon kizárólag: 3217

Reusz Sándor cégnél,
Legmodernebb hűtőtelep, sörfejtőberendezés és jéggyár.

Primăria comunală Aradul-Nou.

No. 694—1923.

PUBLICAȚIE DE LICITAȚIUNE MINUENDĂ.

Primăria comunală a comunei Aradul-Nou pentru asigurarea necesităților sale de lemne de foc pentru anul 1923. publică o negațiune de concurență, a căreia termen s'a fixat în ziua de 21. Iulie 1923. dimineața 11 oare.

Condițiunile de licitație minuendă sunt:

1. Se asigură exclusiv numai oferta scrisă.
2. Sunt de transportat 15 vagoane, sau 300 metri cubici, de lemne de foc, cer des picatina coloane, taiați înca înainta de doi ani, sănătoși și uscați.
3. Locul de transportare este: Gara: Aradul-Nou.
4. Ultimul termen pentru transportare este ziua de 31. august 1923
5. Primăria își rezervă dreptul de a primi oricare ofertă indiferent la suma oferită.
6. Vadiul în suma de 5000 lei se va depune la cassa comunei Aradul-Nou.

Aradul-Nou, 4. Iulie 1923.

Primăria comunală.

ARLEJTESI HIRDETMEŢY.

Ujarad község előljárósága által az 1923. évi tűzifa szükségletének biztosítása céljából árlejtést hirdet, melynek határidejűl 1923. évi július hó 21-ik napjának délelőtt 11 órára tüzetvén ki.

Árlejtési feltételek:

1. Az árlejtés kizárólag írásbeli.
2. Szállítandó 15 waggon, vagy 300 köbméter 2 éves vágásu, egészséges, száraz, kemény hasáb cserfa.
3. Szállítási hely: Uj-Arad, vasúti állomás.
4. Szállítási határidő legkésőbb 1923. évi augusztus hó 31-ike.
5. Az előljáróság fenntartja magának, hogy bármely ajánlatot tekintet nélkül az ajánlati összegre, fogadhassa el.
6. Bánatpénz 5000 Lei a községi pénztárnál letétbe helyezendő.

Ujarad, 1923. július 4. 3923

Községi előljáróság.

"COLUMBIA"

FEHERNEMUGYAR RESZVENYTARSASAG

ORADEA-MARE

Szérgönycim: Columbia.

Arad-ut 23—25. sz.

Gyártmányai: az összes férfi és női fehérneműek a legegyszerűbb commerce-árutól a legfinomabb kivitelig.

Radio 2777

3336

24 óra alatt fest és tisztít „Express” kelmefestő, vegytisztító és szőrmefestő gyár, Arad

Strada Eminescu No. 3. (Deák Ferenc-utca). Elvállalja: szőrmék, bőr, dísztollak speciális festését felelősségteljes kivitelben, ugyancsak a kelmefestést minden ágában szakszerűen előállítja. 3525

Apró hirdetések.

Levelezés.

„JANKÓ” jellegre levél van a kiadóhivatalban. 3952

KERESKEDŐ szeretne megismerkedni egyszerű, független, fiatal nővel, kit lehetőleg anyagilag támogatna. Levelék „Jövő” jellegre kiadókba. 3928

Házasság.

FÉRJHEZ ADNÁM szépen mondott, házias, szelíd természetű 30 éves leányomat, középkorú városi, vagy vidéki vagyonos uriemberhez. Komoly érdeklődést „Vagyonatlan apa” jellegre kiadóhivatal vidékre közvetít. 3921

Alkalmazás.

FIATAL ügyes mindenestől bejáró azonnal felvétetik. Str. Consistorului 12. (Pathvány-u.) 23. I. em. jobb. 5000

JE CHERCHE, gouvernante française, pour ma petite fille de 10 ans. L'adresse dans l'administration. 700

KERESÉK azonnali, legkésőbb július 15-iki belépésre utonnan felszerelt 6 járatú motormalomba üzemvezető főmunkást, vagy fixizetést. Csak személyesen tárgyalok. Jeanás, Simandul de sus. 3839

TIZ ÉVES leánykámhoz nevelőnőt keresek, végzett képezdészek előnyben részesülnek. Cim a kiadóhivatalban. 700

BÁDOGTETŐK javítását, festését, mindennemű új és javítási munkákat legújabbban vállal Marik bádogos, Boulevard Regele Ferdinand 37. 3809

SUCHE, intelligente, deutsches Fräulein, mit Jahreszeugnisse, zu 10 Jährigen Mädchen. Adresse in die Administration. 700

SZESZGYÁRBAN már működött két ügyes szeszifőzőt keres nagyváradi szeszgyár. Ajánlatokat a Kelet hírlapiroda továbbít. 13168

KINDERFRÄULEIN wird gegen gute Bezahlung aufgenommen. Es wird nur auf eine erfahrene, tüchtige Kraft reflektiert. Adresse in der Administration. 3906

FIATAL fűszer és vas szakmában jártas segéd, románul is tudó azonnal alkalmazást nyer. Ajánlatokat Ney Adolf Sebis. 3905

MINDENES FOZÓNÓ jofizetéssel azonnali belépésre kerestetik. Cim Meer Mór és fia festék-üzlet. 3926

MEGBIZHATÓ mészárossegéd, ki esetleg óvadékkal rendelkezik, teljes ellátással, azonnali belépésre felvétetik Tippi és Piliis cég Otlaka, Arad megye. 3941

KERESKEDELMI ÉRETTSÉGIVEL bíró fiatalember megfelelő állást keres azonnali belépésre. A gazdálkodásban is jártas. Vidékre is megy. Cim a kiadóhivatalban. 3919

JÓRAVALÓ, szorgalmas kifizető felvétetik. Cim Wallinger hirdetőjében. 13291

HÁZVEZETŐNŐNEK ajánlkozok gazdálkodáshoz perfektil érő nő. Vidékre elmegy. Cim Wallinger hirdetőjében. 13291

RODAKSASSZONY PÖLVÉTETIK. — CIM KELET HIRLAPIRODA. 13170

ROMÁN női házmeester felvétetik Str. Cloaca (Szent László-utca) 10. 3949

SZOPTATÓS, esetleg szárazdaika hat hetes csecsemőhöz azonnalra felvétetik. Piața Imperatul Traian 4. (Attila-tér) 1. 13170

JOL FOZÓ szakácsnét azonnalra keresek. Pollák Sándor Strada Muresianu (Nádor-utca) 11. 3963

Lakás.

NŐTLEN tisztviselő butorozott szobát esetleg ellátással keres. Cimek „Tisztaság” jellegre Kelet hírlapirodába kéretnek. 13169

EGY szobás konyhás lakás díjazással kerestetik. Cimek „Tiszta” jellegre a kiadóba kérek. 3900

BUTOROZOTT belvárosi különbejáratu szobát, lehetőleg fürdőszoba használatra keres jofizetést, intelligens fiatal házaspár. Ajánlatokat „Földbirtokos” címen Wallinger hirdetője továbbít. 13291

Vétel és eladás.

FARKASKUTYA eladó. Str. Brancovici 3. (Lázár Vilmos-utca) 4. 3917

JAPÁN és antik dísz tárgyak, goblein képek, szobrok, tükör, márványlapos mozdó, szekrények, butorok, kelezve darabok, ág és asztalnemű, íróasztal, futó szőnyeg csipke kelme, seiyem paplanok, stb. eladók Str. Consistorului 12. (Batthyány-utca) 23. I. em. jobb. 1000

A NAGY KERESLETRE VALÓ TEKINTETTEL sürgősen kerestünk antik butorokat, perzsa szőnyegeket, festményeket, műtárgyakat, régi üveg és porcelán tárgyakat, japán vázákat és ezüst ötvös munkákat. Vidéki meghívásra kiutazunk. Szépművészeti Szalon, Ortutay-palota. 13573

COPYINGOFFICE leíró, sokszorosító iroda. Körlevelek speciális gépeken készülnek. Szerzői írógépvállalata Strada Luther 1. Telefon III. 13731

RÉVAI LEXIKON alkalmi vétel, kapható Knieszer papírtkereskedésében Strada Viadimirescu (Dobó-utca) 1. Ugyanott olcsó Schuber papíros. 13565

BUTOR RAKTÁROMBAN ehédők, háló szobák, valamint kárpitos áruk olcsó áron kaphatók. Wiegenfeld, Strada Eminescu (Deák Ferenc-utca) 40a) 13585

25 szilváskád eladó, esetleg bérbeadó. Baumann, Str. Josif Vulcan 6. 3548

NYERSBORKÖVET veszek minden mennyiségben Irom Arnold Arad Str. Grigorie Alerandrescu (Bercsényi-utca) 39. sz. 13631

SAJÁT KÉSZÍTÉSŰ kézimunka függönyök, ágvtakarók, csipkefüggönyök és válaszfalak. Modern előnyomda. Erneszt kézimunka üzlet színház mögött. 3655

MODERN, új, gyönyörű szép háló, sodronybetét, lószőrmatrácok és egyéb butor eladó Aradul-Nou (Ujarad) Főut 161. 3936

CSIZMADIA szerszám eladó. Mosotzy-telep Strada Budai Deleanu (Csokonay-utca) 9. özv. Varga Györgyné. 3939

ELADÓ világos, szép és tiszta masszív hálószoba butor komplett, szon, szőnyeggel, szép nagy tükros ebédőszekrény márványlappal, ebédő asztal székekkel, hintaszék, nagy szőnyeg, új varrógép, képek, előszobába díszes nagy fal ruhafogas állvány. Strada E. Ghiba birta 11. földszint, ajtó 2. 3944

HASZNÁLT OLOM megvételre kerestetik. Bővebbet a kiadóban.

Ingatlan.

OICSO HÁZHOZ JUT, ha az „Aradi Közlöny” ezen rovatát átvissza.

MOTORERŐRE berendezett kefégyár joforgalmu városban teljes felszereléssel, három szobás lakással, hozzávaló mellékhelyiségekkel, szőlős és gyümölcsös kerttel, visszavonulás miatt eladó. Cim a kiadóban. 3764

MOSOTZY-TELEP Str. Cornel Leuculia 14. számú ház szabad kézből eladó. 3887

STRADA PIPOS (Gaal László-utca) 18. számú magánház villanyvilágítással, három héten belül elfoglalható lakással, kis szőlőkerttel eladó. Ugyanott egy komplett ebédő is eladó. 3890

ARADMEGYÉBEN parcellákban elsőrendű szántóföld eladó. Cim a kiadóhivatalban. 3902

ZIMANDUL-NOU (Zimándujfalui) vasúti állomás mellett 4 szobás urilakás 2 nagy mellékkel, gazdasági udvarral, 2 hold kerttel eladó. Ugyanott házhelyek is eladók. Cim a kiadóban. 3929

STRADA POPESCU (Edelspacher-utca) 34 számú ház üzlettel, lakással sürgősen eladó. 3942

ALKALMI VÉTELEK: Belvárosi magánház 3 szobás, fürdőszobás lakással 285 ezer. — Belvárosi magánház 2 szobás, előszobás, fürdőszobás lakással. — Magánház 4 szobás lakással, nagy pincével Calea Saguna (Varjassy Lajos-utca) — Bérház 8 modern lakással 700 ezer. — Bérház 8 modern lakással, melyből 5 szobás elfoglalható, 650 ezer. Leírt eladó. Bővebbet Haász-iroda, Str. Románului 5. (Zrinvi-utca.) 13534

EGY szép magánház három szobás lakással, istállóval, kocsiszinnel, dísznóval, szép nagy gyümölcsös kerttel eladó. Cim a kiadóban. 3954

VENNÉK szép szőlőt kőnával Mésesen, vagy Paulison. Böhm Mór Str. Grivitel (Miklós-utca) 27b) Arad. 3953

BELVÁROSBAN eladó magánház átadható lakással, négy szoba, üvegezett folyosó, fürdőszoba, melléképület, gyümölcsös kert, udvar. Cim kiadóban. 3957

ÚJ MAGÁNHAZ Mosotzy-telepen, 1200 négyzetgöles telekkel kiadó, esetleg eladó. Egyik lakás azonnal elfoglalható. Bővebbet Friedrich-szállító, Széchenyigözmalom mellett. 3947

Oktatás.

JAVITÓVIZSGÁLATRA bármilyen tanulót előkészít lelkiismeretesen és méltányosan, tanár. Cim kiadóban. 3925

Apróhirdetések folytatása a 11-ik oldalon.

AZ

ARADIKÖZLÖNY

TIMISOARAN - TEMESVÁRON

már a kora reggeli órákban kapható az összes újságelrusító heyeiken és a rikkancsoknál

HÁJAT vesz, hajfonatok, hajkreppek, hajtettek legolcsóbban Fischer modern hajmunka vállalatánál Str. Marasesti (Kossuth-u. 58.) 3656

MŰTÁRGYAKAT, porcellánokat, japán és kínai dolgokat, antik butorokat, ezüst tárgyakat, perzsa és szmirnaszőnyegeket, egész gyűjteményeket a legmagasabb árban vásárol a Salon Artistique Bulev. Regina Maria 20. (Fischer Elizapalota.) 11895

BATÁR, futókocsi, egy kocsi eladó. Cim Wallinger hirdetőjében. 13291

JYERMEKKOCSIK, sportkocsik legfinomabb kivitelben. Nickelézést, mindennemű gyermekkocsijavítást, fedélkészítést, gummitást vállalok. Strada Mărăsesti si Str. Simeon Balint (Kossuth- és Dessewffy-utca) sarok. 3948

ACETYLEN-GÉPEK, alig használtak, mozgósínházhoz alkalmas támlás fapadok olcsón eladók Strada Mărăsesti (Kossuth-utca) 62-14. 13290

ELEGANS kivitelű fehér gyermekkocsi eladó. Strada Mărăsesti (Kossuth-utca) 62-14. 13290

VADONATUJ textil és rövidáru berendezés, tükros pénztár, pultok, kidugó tábla olcsón eladók. Bővebbet „Dama” Str. Alexandri (Salacz-utca) 1. 13164

NÉGY darab tehén mely naponta egyenként 16 liter tejet ad. eladó. Ötvenesi Uradalom. 3904

ÖTEZER darab gazdasági kosár. 3000 különféle nagyságu gyümölcskosár eladó. Thun Ferenc Aradul-Nou (Ujarad.) 3801

ERŐS GRÁNIKOT (felvonógépet) megvételre keres Reich kötelgyár. 13168

TAKARÉKTÜZHELY eladó, Bohus-palota III. kapu, házfelügyelő. 3918

HETVEN CSALÁD méhecske komplett felszereléssel, kivándorlás végett olcsón eladó. Bővebb felvilágosítást Koczur Pál, Mosotzy-telep Strada Petre Rareș (Baross Gábor-utca) 23. szám. 3920

EGY PÉNZSEKRENY eladó. Cim a kiadóban. 3922

ELADÓ cca 800 Hl. új és használt jókarban levő töltőképes boros hordó 400 litertől 4500 literig. Farkas Jenőnél, Balavásár. 3924

RINGLÓ befőzésre, nagy mennyiségben kapható Calea Aurel Vlaicu 1-3. (Neu-man Samu-ut) vámházal szemben. — Ugyanott házmeester felvétetik augusztus 1-ére. 3931

ELKÖLTÖZÉS miatt eladó egy sötét zöld plus divány. Cim kiadóban. 3932

KOCSIKENŐCS prima, tovttezsír, mindennemű gépkendőkészítők nagyban áron kaphatók az Aradi Olajpar Részvénytársaságnál Arad, Bulev. Regele Ferdinand I. No. 46-22. Telefon szám 135-407. 3935

Amerikába, Braziliába, Németországba és a többi szomszéd országokba nyugodtan és kellemetlenség nélkül utazhatik Ön, ha utlevélképeit a Str. Eminescu (Deák F.-u.) 7-13. sz. a. modern Villanyfényképezőben készítteti